VAPAUS

ILMESTYY TIISTAINA JA TORSTAINA
PERUSTETTU 1917

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖVÄENLEHTI

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NO. 1076 — VAPAUS, 102 ELM STREET WEST, SUDBURY, ONTARIO

No. 71 — Vol. LV vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, syysk. 7 p. — Tuesday, Sept. 7, 1971

Dollarikriisi näyttää pitkistyvän

Maakuntahallitukset ehdottavat Canadan dollarin devalvointia - tehtaita "siirtynee USAn puolelle"

Lontoo. — Länsi-Euroopan valuuttamarkkinat olivat lauantaina pilvien varjossa finanssijohtajien valmistautuessa vastaanottamaan pitkäaikaista epävarmuuden kautta kontrollien ja eri valuuttayksikköjen liukumisen tiimoilta.

Yhdysvaltain dollarin arvo ei muuttunut juuri lainkaan Länsi-Euroopan valuuttoihin verraten — dollarikaupan ollessa hyvin hiljaista.

"Se oli hiljaisin päivä pitkästä ajasta", selitti erään suuren yhdysvaltalaispankin edustaja. Ekspertit eivät ole ilmeisestikään edistyneet (neuvotteluissa) kovinkaan paljoa ja kaikki odottavat nyt tämän kuun lopulla pidettävää (kansainvälisen valuuttarahaston) kokousta."

Tämä pankkivirkailija viittasi ylläesitetyllä lausunnollaan "Kymmenen ryhmän" nimellä tunnettavan suurten länsimaiden finanssi-eksperttien Pariisissa perjantaina ja lauantaina pitämän kokouksen "niukkoihin tuloksiin".

Heidän edistymisensä ilmeinen hitaus länsimaailman kauppa ja finanssikriisin aiheuttamien kuilujen kaventamiseksi nostatti sunnuntaina epäilyä siitäkin, voiko "Kymmenen ryhmän" finanssiministerien ensi viikolla Lontoossa pitämä kokous saada mitään sanottavampaa toimeksi.

Tätä "Kymmenen ryhmän" finansiministerien kokousta seuraa IMF:n kokous, mikä pidetään Washingtonissa syyskuun 27 pnä.

Eräät finanssiasiain tuntijat suhtautuvat epäillen olettamuksiin kriisitilan nopeasta selvittelystä. Kaikkein epätoivoisimmat puhuvat vuoteen 1973 jatkuvista pulmista. Tässä tyhteydessä on mainittava, että mitään perusteellisempaa parannusta tilanteeseen ei saada ennen kuin Britannia liittyy Euroopan yhteismarkkinajärjestön jäsenyyteen mikä tapahtuu vasta tammikuun 1 pnä 1973 — mikäli Britannian parlamentin alahuone tämän liittymisen hyväksyy.

JAPANIN ULKOMINISTERI TULEE USAhan JA CANADAAN

Tokio. — Japanin ulkoministeri Takeo Fukuda sanoi sunnuntaina, että hän tulee Washingtonin vierailunsa aikana tänä torstaina ja perjantaina esittämään Yhdysvalloille "useita menettelymuotoja" Yhdysvaltain ja Japanin taloussuhteiden kohdalta nousseiden vaikeuksien ratkaisemiseksi.

Hän ei esittänyt kuitenkaan mitään yksityiskohtia siitä, mitä mahdollisia ehdotuksia Japani esittää Yhdysvaltain dollarikrisin ratkaisun hyväksi. Epävirallisesti on mainittu, että Tokio on valmis revalvoimaan jenin USAn dollariin verraten 6-prosenttisesti, jos Yhdysvallat devalvoi dollarin ja suostuu korottamaan kullan hintaa, mikä on nyt $35 unsilta.

Yhdysvaltain hallituksen tiedetään vastustavan dollarinsa virallista devalvointia ja ennenkaikkea kullan hinnna korottamista samalla kun Washington on antanut ymmärtää, että Japanin pitää revalvoida jeninsä ainakin 3 tai 4 kertaa suuremmassa määrässä mihin Tokio on tällä kertaa valmiina.

MAAKUNNAT EHDOTTAVAT CANADAN DOLLARIN DEVALVOINTIA

Ottawa. — Enemmistö maakuntahallituksista esitti liittohallitukselle viikon lopulla ehdotuksen Canadan dollarin devalvoimiseksi.

Erikoisesti Ontarion maakuntahallitus korosti voimakkaasti, että liittohallituksen pitäisi sitoa (nykyisestä liukuvasta eli kelluvasta asemasta) Canadan dollarin Yhdysvaltain dollariin niin, että Canadan dollarin arvo olisi alhaisempi kuin USAn dollari. Dollarimme devalvointia ehdotetaan toimenpiteeksi USA:n tuontiveron 10-prosenttista korotusta vastaan.

Tämä ehdotus Canadan dollarin devalvoimiseksi esitettiin maakuntien kauppaministerien ja liittohallituksen kauppaministeri Jean-Luc Pepinin sekä heidän virkailijainsa yhteisessä kokouksessa.

"Se oli (kokouksessa) hyvin tärkeä seikka", sanoi kokouksen jälkeen Ontarion kauppa- ja kehitysministeri Allan Grossman. ". .. vaikutelmana oli, että se (devalvointi) auttaisi melko paljon, vaikka se ei ratkaisua annakaan."

Liittohallituksen kauppaministeri Pepin on kuitenkin antanut ymmärtää, ettei hän kannata dollarin devalvointia "hetikohtaisena toimenpiteenä"

VOIVAT SIIRTYA USAn PUOLELLE

Ottawa. — Joidenkin canadalaisyhtiöiden täytyy ehkä siirtää operaationsa Yhdysvaltain puolelle taatakseen olemassaolonsa Yhdysvaltain tuontiveron 10-prosenttisen korotuksen jatkuessa pitemmän ajan. Tällaisen uhkausvaroituksen sai Canadan liittohallitus eräiltä liikemiespiireiltä viikon lopulla.

Sellaiset yhtiöt, jotka eivät voi muuttaa Yhdysvaltain puolelle (tarkoittanee canadalaisten omistamia laitoksia — V), joutuvat useissa tapauksissa lopettamaan tuotantonsa, sanoivat nämä liikemiehet.

"Tilanne vaihtelee, johtuen siitä kuinka kauan Yhdysvaltain tuontiveron korotus on voimassa", selitti Canadan teollisuus- ja kauppaministeri Jean-Luc Pepin. "Eräät yhtiöt sanovat, että ne voivat elää tämän yhdysvaltalaisen tuontiveron korotuksen olosuhteissa pari kuukautta, mutta jos se jatkuu kauemman, silloin niiden on pakko lomauttaa työläisiä. Jotkut yhtiöt ovat jo pakkolomauttaneet työläisiään rajoitetussa määrässä.

"Toisen yhtiöt sanovat, että jos yhdysvaltalainen tuontiveron korotus jatkuu pidemmän ajan, silloin niiden täytyy lopettaa tuotantonsa.

"Eräät muut yhtiöt sanovat, että jos tämä tilanne jatkuu liian kauan, niiden, niiden täytyy siirtää tuotantonsa Yhdysvaltoihin. Tämä on erittäin dramaattinen tilanne hallituksen kannalta."

HALLITUKSELTA ODOTETAAN PÄTTÄVIÄ TOIMENPITEITÄ

Toronto. — Canadan ammattiyhdistysliike on kuin yhtenä miehenä esittänyt voimakkaita vaatimuksia, että Canadan hallituksen pitäisi ryhtyä päättävin toimenpiteisiin canadalaisten työmahdollisuuksien suojelemiseksi Yhdysvaltain tuontiveron korotuksen aiheuttamaa vaaraa vastaan.

Tässä yhteydessä on vaadittu myös tuotantoaan rajoittavien ulkomaisten omistamien laitosten kansallistamista mikäli se tulee tarpeelliseksi työmahdollisuuksien turvaamiseksi Canadassa.

Erikoisen voimakkaasti on Canadan ammattiyhdistysliikkeen toimesta tuomittu Yhdysvaltain hallituksen palkkojen jäädytys. Tässä yhteydessä on korostettu sitä, että Canadan hallitus ei saa matkia sitä menetelmää täällä.

Canadan kommunistisen puolueen kansallinen johtaja, William Kashtan sanoo pääministeri Trudeaulle lähettämässään julkilausumassa, että Canadan kansaa ei saa pakottaa maksamaan Yhdysvaltain hallituksen virhepistoja. NDP:n johtaja David Lewis on vaatinut hallitukselta selvää ja päättävää ohjelmaa canadalaisten työmahdollisuuksien turvaamiseksi.

$80 miljoonaa tehdaslaitoksille

Ottawa. — Hallituksen odotetaan tänään (tiistaina) esittävän alahuoneelle hyväksyttäväksi ehdotuksen $80 miljoonan erikoisrahaston perustamisesta. Tästä rahastosta pitäisi alustavien tietojen mukaan avustaa niitä liikelaitoksia, jotka joutuvat kaikkein raskaimmin kärsimään USA:n äskettäin voimaan julistamasta 10 prosentin ylimääräisestä tuontiverosta.

Alahuone aloittaa tänään toimintansa kaksi kuukautta kestäneen kesäloman jälkeen ja liikemiesten avustamista koskevan lakiehdotuksen odotetaan olevan ensimmäisenä esille tulevana asiana

Quebec kieltäytyy maksamasta armeijasta

Viikonlopulla Montrealissa tapahtui kaksi pommitusta; yhteensä noin $400,000 vahingot

Quebec City. — Quebecin pääministeri Robert Bourassa ilmoitti viikonlopulla, että hänen hallituksensa ei tule maksamaan osaakaan niistä kuluista, jotka koituivat liittohallitukselle lähetettäessä sotajoukot Quebeciin viime lokakuun kidnappauskriisin aikana.

Mr Bourassa antoi lausunnon, missä hän sanoo kirjoittaneensa pääministeri Pierre Trudeaulle viime torstaina selostaen kirjeessään Quebecin katsantokantaa. Hän väittää kidnappauskriisin koskeneen Canadan kansaa kokonaisuudessaan ja sen vuoksi liittohallituksen tulisi maksaa kustannukset sotilaiden ylläpitämisestä Quebecissa viime lokakuussa.

Ottawassa ilmoitettiin viikonlopulla, että pääministeri Bourassalta on tullut kirje pääministeri Trudeaulle, mutta mr Trudeau ei ole ehtinyt tutkimaan kirjeen sisältöä.

Viime helmikuussa pääministeri Trudeau sanoi alahuoneen istunnossa, että armeijan Quebeciin lähettämisestä koitui ylimääräisiä kustannuksia noin $2 miljoonaa ja että "yksi tai toinen" hallitus tulee maksamaan nämä kustannukset.

Ottawassa pääministeri Trudeaun eräs puhemies sanoi viikonlopulla, ettei mr Bourassan kieltäytymisen suhteen anneta lausuntoa ennen kuin liittohallitus on keskustellut asiasta.

Dorion. — Voimakas dynamiittiräjähdys aiheutti täällä perjantaina Bell-puhelinyhtiön eräälle keskusasemalle noin $400,000 vahingot ja keskeytti puhelinyhteydet useiksi tunneiksi laajalla alueella.

Poliisit ovat sanoneet, ettei pommitukselle ole vieläkään löydetty motiivia. Pommi särki puhelinlaitokseen omistaman rakennuksen tiiliseinän, vahingoitti patteristoja ja puheluja välittävää koneistoa. Tunnistamaton henkilö varoitti muutamaa minuuttia ennen räjähdyksestä ja kukaan ei loukkaantunut.

Montreal. — Lauantaina täällä räjähti Pohjois-Montrealissa sijaitsevassa eräässä englanninkielisessä katolisessa kansakoulussa pommi joka rikkoi 16 ikkunaa ja aiheutti vaurioita koulun virastohuoneessa. Pommin sanotaan käsittäneen ainoastaan yhden pötkön dynamiittia.

Toinen pommi räjähti vähän jälkeen kello 9 illalla ja poliisi ilmoitti, että tunnistamaton henkilö varoitti pommin räjähtämisestä Ste. Rita's Ahuntsic-koululla.

Katolilaiset koulut aikovat jatkaa taistelua

London, Ont. — Ontarion katolisten koulujen yhdistyksen eräs puhemies sanoi viikonlopulla Ontarion opetusministeri Robert Welchille, että taistelu ei ole päättynyt maakunnallisen avun saamiseksi katolilaisille kouluille.

Ontarion hallitus kieltäytyi äskettäin myöntämästä opetusapua katolilaisten koulujen 11—13 luokille.

USA:n LAIVASTO VAATII $50 MILJARDIA YDINASELAIVASTOA VARTEN

Laivaston suunnitelmassa esitetyt vaatimukset osoittavat kysymyksessä olevan hyökkäystarkoitusta tukevat uudistukset

Washington. — USA:n laivasto on lähettänyt kongressille $50 miljardin ohjelmaluonnoksen, minkä puitteissa Yhdysvaltain laivasto pitäisi uudistaa seuraavan 10 vuoden kuluessa.

Suunnitelmassa vaaditaan uutta lentotukialusta joka kolmas vuosi. Näiltä lentotukialuksilta tulisi toimimaan ydinpommeja kuljettavat lentokoneet. Lisäksi suunnitelmassa vaaditaan kokonaan uutta ydinaseista varustettua 105 alusta käsittävää sukellusvenelaivastoa. Suunnitelma sisältää myös muita vaatimuksia.

Tämän laivaston uuden ohjelman yksityiskohtia selosti amiraali R. W. Cousins sen jälkeen kun kongressissa sensuroitu todistajalausunto oli paljastanut kyseisen ohjelman. Amiraali Cousins on USA:n laivaston varapäällikkö.

Amiraali Cousinsin mukaan tällä $50 miljardin suuruisella summalla voitaisiin hankkia:

— Uusi ydinpommikoneita varten varustettu lentotukialus joka kolmas vuosi. USA:lla on nyt 15 lentotukialusta, joista yksi voi kuljettaa ydinpommikoneita. Nykyisen 14 tavallisen lentotukialuksen tilalle tultaisiin rakentamaan 12 ydinasetukialusta. Laivasto rakennuttaa parhaillaan kahta ydinaselentotukialusta käytännössä olevan USS Enterprisen lisäksi.

— 105 ydinasehyökkäykseen pystyvää sukellusvenettä, joita rakennettaisiin vähintään 5—7 kappaletta vuosittain. Nyt niitä rakennetaan vähemmän kuin viisi vuosittain.

— Rakentaa vähintään yksi ydinvoimalla toimiva ohjus-frigaatti joka vuosi suojelemaan ydinpommikoneita kuljettavia lentotukialuksia.

— Ottaa käytäntöön vedenalainen kauaskantoinen ohjussysteemi sukellusveneissä 1980-luvulla.

— Perustaa patrulli-frigaatti minkä lopullisesta muodosta ei ole vielä aivan valmista suunnitelmaa — joka tulisi asettaa ensimmäiseksi prioriteettiksi. Laivasto toivoo, että tätä tarkoitusta varten rakennettaisiin yksi laiva kuukausittain. Nämä laivat tulisivat olemaan suhteellisesti pienempiä ja ne rakennettaisiin nyt käytössä olevien hävittäjäalusten ja hävittäjäsaattoalusten tilalle.

— Rakennuttaa suuria vedenpinnalla kiitäviä nopeakulkuisia "hydrofoil"-laivoja 6—8 kappaletta vuodessa.

— Kehittää vedenpinnalla noin 50 mailin tuntinopeudella kulkevia kiitolaivoja.

Lisäksi USA:n laivaston vaatimukset sisältävät myös yllä mainittujen hyökkäystarkoituksia varten suunniteltujen laivojen huoltosysteemin, johonka kuuluisi toistaiseksi tuntematon määrä huoltolaivoja.

Hullin vankilassa 100 lasta vuosittain

Hull, Quebec. — Vähintään 100 Länsi-Quebecin lasta on ollut vuosittain pidätettynä laittomasti Hullin vankilassa yhdestä kahteen viikkoon kerrallaan, kertoi tämän alueen sosiaalihuollon johtaja viikonlopulla.

Viimeisin tapaus, eräs 12-vuotias poika, siirrettiin Hullin vankilasta äskettäin Montrealin alueella sijaitsevaan kasvatuslaitokseen. Poika oli ollut melkein kokonaisen viikon vankilassa.

Lain mukaan alle 18 vuotiaita henkilöitä ei saa pitää kuin korkeintaan kaksi päivää vankilassa.

Pojan sanottiin itkeneen vankilassa melkein jatkuvasti ja muiden pidätettyjen valittaneen, etteivät he voineet nukkua. Vankilasta noin 200 jalan päässä asuvan erään henkilön tiedoitettiin nauhoittaneen pojan itkusta johtuneen äänen.

Tulvat tekevät tuhojaan Intiassa

Kalkuta. — Ganges-joen tulvinta on pakoittanut tähän mennessä yli 4 miljoonaa intialaista jättämään kotinsa, mikä on nostanut Intiassa kotia vailla olevien ihmisten lukumäärän nyt 26,000,000, kun mukaan lasketaan Pakistanin sisällissodan pakolaiset.

Koleran sanotaan myös riehuvan useilla alueilla noin 5,000 neliömailin alueen ollessa täydelleen veden vallassa.

UUSI ARABILIITTO ENEMMISTÖN TUKEMA

Libyan, Syyrian ja Egyptin valtioliitto sai maiden kansojen 99-prosenttisen tuen

Kairo. — Egyptin, Syyrian ja Libyan välinen arabitasavaltojen liitto sai viime viikolla valtavan suuren enemmistön hyväksymisen tätä kysymystä varten järjestetyissä yleisissä vaaleissa.

Asiasta äänesti kaikkiaan 10, 292, 473 äänestyskelpoista ja 99. 28 prosenttia äänistä annettiin uuden arabiliiton perustamisen puolesta.

Egyptissä äänesti 7,776,837 henkilöä, joista vain 3,404 arabiliiton perustamista vastaan. Presidentti Anwar Sadat on luvannut, että liitto tulee kehittämään uusia voimia arabilaisten itsenäisyystaistelulle Israelia vastaan.

Äänestysprosentti arabivaltioiden liiton puolesta oli niin Libyassa kuin Syyriassakin melkein yhtä korkea kuin Egyptissäkin. Kaikissa maissa tullaan järjestämään juhlallisuuksia uuden valtioiden liiton johdosta.

Liitto tulee olemaan itsenäisistä valtioista koostuva, jokaisella valtiolla tulee edelleenkin olemaan oma presidenttinsä, hallituksensa ja armeijansa, ulkomaan ohjelmansa ja suurlähettiläänsä. Kaikki kolme osapuolta pitää edelleen paikkansa Yhdistyneissa Kansakunnissa ja Arabien liitossa.

Liiton perustarkoituksena on yhdistää arabilaisia aikana, jolloin imperialistiset voimat yrittävät ulkoapäin saada arabien keskuudessa aikaan mahdollisimman suurta sekasortoa ja erimielisyyttä.

Uusi liitto, joka yhdistää 43 miljoonaa arabilaista — Sudanin odotetaan liittyvän myöhemmin — on ensimmäinen yritys yhdistää arabilaiset sen jälkeen kun Yhdistyneet Arabitasavallat — Eqypti ja Syyria — perustettiin vuonna 1958, mikä liitto purkautui vuonna 1961.

Kairosta uskotaan tulevan uuden arabiliiton päämajan. Liiton johdossa tulee olemaan yhteinen presidentti-neuvosto, jonka puheenjohtaja vaihtuu joka toinen vuosi.

VIIME TIEDOT

Tokio. — Jouduttuaan yhä kovemman painostuksen alaiseksi Yhdysvaltain dollarikriisin laskujen huojentamiseksi jenin revalvoinnin perusteella, Japanin hallitus tiedoitti sunnuntaina, että se tulee kannattamaan YK:n yleiskokouksessa Yhdysvaltain "kahden Kiinan" ohjelmaa, jonka mukaan Kiina luvataan "ottaa" YK:n jäseneksi, mutta Formosan erottamiskysymys määriteltäisiin "tärkeäksi asiaksi", jonka ratkaisu vaatii ⅔ äänienemmistöä ja jäisi sillä perusteella ainakin toistaiseksi ennalleen.

Hampuri. — Lomailijoita kuljettamassa ollut länsi-saksalainen vuokrattu lentokone syöksyi Espanjassa maanantaina maahan pian nousunsa jälkeen. Koneessa oli 112 ihmistä. Heistä kuoli ainakin 3 ja kymmeniä muita loukkaantui.

Peking. Kiinan kansantasavallan hallitus tiedoitti maanantaina, että Formosan hallituksen eräs tärkeä viranomainen on suorittanut yliloikkauksen ja siirtynyt Kiinan puolelle. Formosan finanssiministeriön luotettavana sihteerinä toiminut Chang Shuang-chao tuli Uusi Kiina-uutistoimiston mukaan Pekingiin sunnuntaina. Hän "luopui pimeydestä ja tuli kirkkauteen", selitettiin uutistiedossa.

Ottawa. — Kansainvälisen rikospoliisijärjestön — se tunnetaan paremmin Interpol-nimellä — kuusipäiväinen salainen kokous alkoi Ottawassa maanantaina. Kokouksen avajaisistunnossa puhui RCMP:n komissioneri W. L. Higgitt. Tämä on mainitun poliisijärjestön 40. yleiskokous.

Helsinki. — Saatujen tietojen mukaan Hämeen Yhteistyö-lehden toimitus lakkoutui syyskuun 1 pnä sen johdosta kun SKDLn Pohjois-Hämeen ja SKP:n Tampereen piirijärjestöt aikoivat toteuttaa sääntövastaisesti keskusjärjestöjen ohjeista piittaamatta lehden päätoimittajan vaihdoksen.

Vihamielisyys kasvaa miehitysjoukkoja kohtaan

Viikonvaihteen aikana Pohjois-Irlannissa tapahtui useita yhteenottoja ja pommituksia

Belfast. — Pohjois-Irlannin vapautustaistelijain asettamaksi väitetyn pommin ilmoitettiin sunnuntaina tuhonneen erään super-market-kaupan ja aiheuttaneen vammoja kahdelle tytölle, jotka asuivat kaupan viereisessä rakennuksessa.

Perjantaina tiedoitettiin erään 18 kuukauden ikäisen tyttölapsen saaneen surmansa luodista, jonka sanottiin tulleen eräästä ohiajaneesta autosta. Kahden brittiläissotilaan ilmoitettiin myös saaneensa surmansa lauantaina.

Brittisotilas sai surmansa kun sotilaita kuljettanut jeeppi ajoi maamiinaan ja toinen samassa miinassa haavoittunut sotilas kuoli myöhemmin sairaalassa. Kahden muun sotilaan tiedoitettiin haavoittuneen.

Londonderryssa sotilaat joutuivat vetämään kolme palosotilasta ulos liekeissä olevasta varastorakennuksesta sen jälkeen kun tulipalon vallassa olleessa rakennuksessa tapahtui räjähdys.

Belfastissa räjähti sunnuntaina myös pommi eräällä poliisiasemalla, jonka johdosta viereinen rakennus syttyi tuleen. Yhden henkilön ilmoitettiin loukkaantuneen tässä räjähdyksessä.

Vapautustaistelijain tiedoitettiin lisäksi pommittaneen sunnuntaina kahta muuta kohdetta ja hyökänneen brittisotilaiden panssariautoa vastaan. Tarkka-ampujien ilmoitettiin myös tulittaneen sotilaita useissa paikoissa.

Kahdeksan henkilön ilmoitettiin hyökänneen Wicklowin alueella olevan televisiotornin vartioston kimppuun ja saaneen saaliikseen konekiväärin ja kolme tavallista sotilaskivääriä.

Vapautustaistelijain sanottiin toimineen viikonlopun aikana erittäin vilkkaasti, koska Englannin pääministeri Edward Heath ja Irlannin tasavallan pääministeri Jack Lynch valmistautuivat tällöin eilen (maanantaina) alkanutta kokousta varten. Tässä kokouksessa sanotaan yritetyn löytää ratkaisu Pohjois-Irlannin kireälle poliittiselle kriisille.

Pohjois-Irlannissa on poliittisen kriisin vuoksi saanut surmansa kaikkiaan 98 henkilöä sen jälkeen kun Englanti lähetti sinne miehitysjoukkonsa vuoden 1969 elokuussa.

Lähettivät väärän ruumiin vaimolle

Toronto. — Eräs Dunvillessa asuva mies, jonka vaimo maksoi hänen hautauksensa järjestämisestä $329.05 väärän tunnistuksen vuoksi, tulee saamaan korvausta vielä $50 Suur-Toronton poliisikomissionilta. $50 sanotaan maksettavan lakimieskulujen peittämiseksi.

Toronton poliisi ilmoitti Joseph Cormierin kuolleen viime tammikuussa. Poliisi tiedoitti miehen kuolemasta hänen vaimolleen ja vaimo alkoi järjestämään hautausta.

Myöhemmin vaimo sai selville, että hänen aviomiehensä olikin hengissä, kun mies palasi Hamiltonista kotiin, oltuaan työnetsintämatkalla. Kuollut mies olikin Joseph Cormier Montrealista.

Suur-Toronton poliisit korvasivat mrs Cormierin hautausvalmisteluihin käyttämät rahat, mutta mr Cormierin piti maksaa $50 lakimiehelle, että tämä tekisi täydellisen selvityksen tilanteesta.

Suur-Toronton poliisikomissionin puheenjohtaja tuomari C. O. Bick sanoi viikonlopulla luulleensa, että lakimiehen palkkio oli sisällytetty alkuperäiseen korvaussummaan. "Jos me haluamme olla rehellisiä tätä miestä kohtaan, niin meidän on maksettava hänelle $50 lisää," sanoi hän.

JULKINEN KUULUSTELU WAR MEASURES-LAISTA

Montreal. — Kymmenen huomattua canadalaista suunnittelee julkisen kuulustelun järjestämistä, alkaen maanantaina lokakuun 12 pnä, vuosi sitten lokakuussa voimaan julistetun War Measures-lain vaikutuksesta ja merkityksestä. Mainittu poikkeuslaki julistettiin liittohallituksen toimesta voimaan sen jälkeen kun brittiläinen kauppakomissioneri James Cross ja Quebecin työministeri Pierre Laporte joutuivat ihmisryöstön uhriksi.

Ryhmän puhemies Fernand Paust ,joka toimii Quebecin työväenliiton (Quebec Federation of Labor) pääsihteerinä, sanoi viikon lopulla, että tarkoitus on järjestää kuulusteluja eri puolilla maata ja ottaa vastaan lausuntoja kaikilta asiaan kiinnostuneilta.

Tutkimus suoritetaan Saskatchewanin entisen pääministerin Woodrow Lloydin puheenjohdolla.

McGill yliopiston professori Laurier Lapiere — huomattu NDP:n jäsen kuten on edellämainittu Lloydkin — sanoi viime keskiviikkona sanomalehtien edustajille, että tämä ryhmä tulee tutkimaan War Measures-lakia, miten ja miksi se otettiin käytäntöön viimevuotisen kidnappausten jälkeen, sen vaikutus ihmisoikeuksiin ja kansalais vapauksiin, sekä kansalaisiin yleensä ja Canadan tiedonantolaitokseen.

Hän sanoi tutkittavaksi tulevan myös War Measures-lain seuraajan Public Order (Temporary Measures) laki vuodelta 1970, sekä Canadan federalismin luonne silloisen kriisin olosuhteissa.

Muina jäseninä tähän tutkijaryhmään kuuluu: Manitoban ihmisoikeuksien liiton varapuheenjohtaja Trevor Barry; lakiasiain professori Richard Dunlop British Columbiasta; Simon Fraser yliopiston opiskelijain presidentti Linda Meissenheimor; Unitäärisen kirkon jäsen John Morgan Torontosta; journalisti Adele Louzon Montrealista; Confederation of National Trade Unionsin varapresidentti Michel Bourdon ja Quebecin Civil Service Unionin varapresidentti Alonzo Leblanc.

Ryhmä aikoo toimia $20,000 suuruisen budjetin varassa mikä hankitaan lahjoituksina. Lopullinen raportti on aikomus julkaista ensi keväänä.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. [illegible] Manager: E. Suksi
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number [illegible]
CANADIAN LANGUAGE PRESS
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:ssa: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.00, 6 kk. [illegible]

Maksakoon USA omat laskunsa

Torstaiaamuna saatujen tietojen mukaan tänään, tiistaina) uudelleen kokoontuvalle alahuoneen istunnolle esitetään liittohallituksen erikoisehdotus niiden yhtiöiden ja laitosten avustamiseksi, jotka joutuvat eniten kärsimään Yhdysvalloissa yksipuolisesti — kansainvälisiä sopimuksia selvästi rikkoen — voimaan otetusta tuontiveron 10-prosenttisesta korotuksesta. Näistä — presidentti Richard Nixonin määräyksistä — johtuu, että yhdysvaltalaistuotteet halpenevat rajan eteläpuolella canadalaistuotteisiin verrattuna koneitten ja laitteiden kohdalta peräti 20 prosentilla, mikä tarkoittaa suuria vaikeuksia Canadan vientiteollisuudelle ja voi lisätä tuhansittain muutenkin jo pitkää työttömien jonoa täällä. Selvää on, että tässä tilanteessa tarvitaan pikaisia ja päättäviä toimenpiteitä Canadan vientiteollisuuden palveluksessa ja vaikutuspiirissä olevien työtätekevien turvaamiseksi.

Näitä rivejä kirjoitettaessa (torstaina) ei ole vielä virallisia tietoja, minkälaisia toimenpiteitä pääministeri Pierre Trudeaun hallitus tulee parlamentille esittämään edessäolevan vaaran torjumiseksi. Kaikesta huolimatta on kuitenkin syytä toivoa, että liittohallitus ei yrittäisi sälyttää canadalaisten veronmaksajain kannettavaksi taloustaakkaa, mikä kuuluu Yhdysvaltain monopolien maksettavaksi. Canadalaiset eivät ole Yhdysvaltain nykyisiä talousvaikeuksia aiheuttaneet. Miksi siis pitäisi canadalaisten jollakin tavoin osallistua jenkkihallitsijain vikapistojen — ja erikoisesti Indokiinassa harjoitettavan likaisen hyökkäyssodan laskujen maksuun? Yhdysvaltain establishmentin vaikeudet johtuvat sen omista virhepistoista ja mielettömistä sotaseikkailuista. Sen vuoksi on canadalaisten kohdalta ilman muuta selvää, että heidän tulee itse maksaa omista typeryyksistään johtuvat laskut.

* * *

Tunnettu canadalainen ammattiyhdistysmies, sähkötyöläisten (UE) union kansallinen presidentti C. S. Jackson esitti meidän mielestämme eräitä kotoisia ja hyvin tärkeitä totuuksia pääministeri Pierre Trudeaulle tästä asiasta lähettämässään sähkeessä, missä tuomitaan "myönnytysmielisyys" sekä "lakki kourassa anelu" ja esitetään, että Canadan hallituksen tulisi seisoa ryhdikkäästi Washingtonin edessä ja vaatia tiukasti Yhdysvaltoja peruuttamaan mainitun lisäveron.

"Tässä kriitillisessä vaiheessa", sanotaan mr Jacksonin lähettämässä sähkeessä "jolloin Yhdysvaltain taloudelliset toimenpiteet vaikuttavat suuresti Canadan kansan hyvinvointiin, olisi antautuminen tai myönnytysten teko rikos, mikä heikentäisi edelleen meidän suvereenisuuttamme ja meidän tulevaisuuttamme."

Syyttäen, että Yhdysvaltain ohjelma on jo aikaisemmin aiheuttanut inflaatioa ja työttömyyttä Canadassa, mr Jackson sanoo pääministeri Trudeaulle lähettämässä sähkeessä:

"Miksi, kun meillä on käsissä valttikortit 75:een prosenttiin Yhdysvaltoihin viennistämme, mitä he välttämättömästi tarvitsevat, meidän pitäisi peräänty vientimme 25-prosenttiselta osalta, mikä tulee tämän 10-prosenttisen lisäveron alaisuuteen?"

Esittäen, että liittohallituksen pitäisi puhua Washingtonille itsenäisen maan ominaisuudessa, mr Jackson sanoo, "me voimme katsoa heidän korttinsa nostamalla heille esteitä luonnonresursseissemme ja puolivalmisteidemme saannissa, jotka ovat tämän lisäveron ulkopuolella.

"Ei ole koskaan ollut otollisempaa hetkeä kuin nyt toimia Canadan itsenäisyyden puolesta. Jos emme toimi kansakunnan vaan satelliitin tavoin, silloin vaarantaisimme maamme suvereenisuutta."

Mr. Jackson suosittelee, että pelkurimaisuuden asemesta on hallituksen velvollisuus seisoa nyt ryhdikkäästi Canadan kansan etujen puolesta.

Ajankohtainen varoitus

Arvostellessaan viime keskiviikkona Kansallisen näyttelyn nuorisopäivän lounastilaisuudessa Torontossa liittohallituksen pääprokuraattorin Jean-Pierre Goyerin suunnitelmaa Yhdysvaltain CIA-mallisen turvallisuus-tiedustelu-elimen vaivihkaista muodostamista, quebecilainen liberaalipolitikko George Springate suoritti hyvin arvokkaan palvelun Canadan kansalle ja valtiolle.

Canadassa tarvitaan sellaista nuuskija-vakoilujärjestöä osapuilleen yhtä paljon kuin on kysyntää 3 dollarin seteleillä. Mr. Springate oli varmasti oikeassa sanoessaan, että tällaisen erikoisen turvallisuus-tiedustelu-elimen lopullisena tavoitteena ei voi olla mikään muu kuin poliittisen opposition toiminnan tyrehdyttäminen.

Kuten on uutistiedoissa todettu, turvallisuuskysymysten käsittely on Canadassa ollut RCMP:n käsissä. Viime heinäkuussa muodostettiin kuitenkin asiasta julkisesti puhumatta uusi 3-henkinen turvallisuus-tiedustelu-elin, jonka vahvuuden pitäisi nousema 20 henkeen. Ensimmäinen tieto tällaisen CIA-maisen laitoksen ytimen muodostamisesta saatiin vasta toissaviikolla.

Melko yleisesti otaksutaan, että tästä uudesta elimestä voi muodostua uudenlainen poliittinen nuuskijajärjestö nimenomaan CIA:n tapaan, mikä on Yhdysvalloissa kehittynyt "valtioksi valtiossa" jopa siinä määrin, että se järjestää itsenäisiä sotaretkiä (Kuuba, Laos).

Mr. Springate oli oikeassa tuomitessaan tällaisen suunnitelman kansanvastaisena ja ei-demokraattisena yrityksenä, minkä johdosta prokuraattori Goyerin tulisi kaunistelematta ja julkisesti selittää, ketä ja mitä yhteiskuntapiirejä se tulisi valvomaan ja varjostamaan, miten se tulisi toimimaan ja kenelle se tulisi olemaan raporttivelvollinen, vai olisiko se miltei "vapaa" toimimaan mielijohteidensa mukaisesti kuten CIA toimii Yhdysvalloissa?

Pakastearkussa kuolemattomuuteen?

Olisiko elettävä ikuisesti? kysyy historiatieteiden kandidaatti Aleksandr Gorbovski artikkelissaan, joka äskettäin julkaistiin Literaturnaja Gazetassa. Kirjoitus on laadittu vastaukseksi lehden lukijan kysymykseen, jossa pyydettiin tieteellistä valaistusta erinäisiin länsimaisiin kokeisiin syväjäädyttää ihmisruumis ja saada se mahdollisesti herätetyksi uudelleen eloon joskus kaukaisessa tulevaisuudessa, saattaa se "pakastearkun kautta kuolemattomuuteen".

"Olen yrittänyt kuvitella, että minulle ehdotettaisiin ruumiini syväjäädytystä ja ikuista elämää. Haluaisinko tällaista? Ehkäpä en. Näin ajattelen yksilönä. Mutta mitä tällaisesta on sanottava katsottuna ihmiskunnan kannalta kokonaisuudessaan?" kysyy lehden lukija kirjeessään.

Gorbovski selvittelee ongelmaa tähän tapaan:

Lehtitiedoista päätellen niiden ihmisten lukumäärä, jotka määräävät ruumiinsa syväjäädytettäväksi siihen hetkeen saakka, kunnes tiede voisi taata heille loppumattoman pitkän elämän, on yhä laajentunut viime vuosina.

Usko "ikuisen elämän" mahdollisuuteen oli ominaista jo alkukantaiselle ajattelutavalle. Esi-isämme kuvittelivat, että elleivät pahat henget katkaisisi ihmisen elämänlankaa, hän voisi elää ikuisesti. Samanlaisia uskomuksia on vieläkin olemassa monilla Afrikan ja Amerikan heimoilla. Vuosisatojen kuluessa usko ihmisen kuolemattomuuteen on historiallisen välttämättömyyden seurauksena tyhjiin ammennettu. Sen sijaan on asfunut uusi kuvitelma: kuolemattomuuden saavuttaminen yhdistetään nyt tieteen saavutuksiin. Tähän ovat kiinnittäneet huomiota monet merkittävät tiedemiehet. Tämän ajatuksen perustana ei kuitenkaan ole uskontoperäinen ajattelu, vaan käsitys, että mitä vielä tänään ei voida, se voidaan tehdä huomenna. Siihen ei myöskään kuulu sokea pyrkimys jatkaa ihmisyksilön elämää mahdollisimman kauan.

Alan tutkimuksissa voidaan erottaa kolme perussuuntaa.

PYSYVÄ NUORUUS LÄÄKEHOIDOLLA

Ensimmäkin yritetään löytää joskin lääkintäjärjestelmä, joka estäisi organismin vanhentumisen tai joka voisi palauttaa ihmiselle menetetyn nuoruuden. Tähän pyrki mm. I. Metshnikov, joka erityisesti koetti löytää koko organismia virkistävän seerumin. Eräs sveitsiläinen lääkäri koetti nuorentaa elimistöä vastasyntyneiden peurojen kudoksista otetulla seerumilla. Amerikkalainen lääkäri R. A. Wilson suunnitteli monimutkaisen järjestelmän vanhuuden torjumiseksi. Moskovan 2. lääketieteellisessä instituutissa on saatu mehiläiskuningattaren "maidolla" koehiiren elinikä kaksinkertaiseksi. Vähän aikaa sitten ilmoitettiin että eräässä laboratoriossa olisi onnistuttu antamaan joillekin hyönteisille "nuorentavaa hormonia". Sanottiin että tämä hormoni muka voisi säilyttää hyönteiset nuorina rajattoman ajan. Jos tämän kokeen tulokset vahvistetaan, voidaan olettaa, että samaa menetelmää voitaisiin käyttää ihmisiinkin.

ELINTEN SIIRROT

Toiseksi tehdään tiivistä työtä elinten siirron kehittämiseksi ja täten aikaa myöten voitaisiin ehkä koko ihmiskeho vaihtaa toiseen. Tutkijat ovat esittäneet mielipiteitä, että aivojen, yksilöllisyyden peruselementin, siirto uuteen kehoon, voisi avata käytännöllisesti katsoen rajattomia mahdollisuuksia yksilön tietoisuuden ja elämän jatkamiselle. Neuvostotiedemies V. Demihov on tehnyt kokeen, jossa hän siirsi koiran pään toisen koiran ruumiiseen. Kommentoidessaan professori Demihovin saavutusta tunnettu amerikkalainen neurokirurgi R. White kirjoitti, että "toistaiseksi tällainen nähtävästi on mahdotonta tehdä ihmiselle, vaikkakin periaatteessa sellaisen mahdollisuuden olemassaolo on tunnustettava".

SYVÄJÄÄDYTYS

Kolmas tapa on etsiä olosuhteita, joissa alhaiseen lämpötilaan jäähdytetty ihminen voitaisiin herättää uudelleen eloon sadan, kahdensadan, tuhannen vuoden tai minkä hyvänsä ajanjakson kuluttua.

Nykyisin tällaiset kokeet ovat vielä alkuasteella yksittäistapauksia. Ollaan taipuvaisia ajattelemaan, että ainoa mikä erottaa ihmisen kuolemattomuudesta, on tieteen kehitystaso. Mutta olisiko sittenkään kysymys vain etsityn kuolemattomuuskaavan löytämisestä! Ainoastaan tuon keksinnön puuttuminen ei suinkaan ole erottamassa meitä kuolemattomuudesta.

RIKKAAT VARAISIVAT ETUOIKEUDEN

Ihmiselämän pidentämisen sosiaaliset näkökohdat askarruttavat myös monia ulkomaisia tutkijoita. On merkille pantavaa, että "matkalippu kuolemattomuuteen" lännessä heti sai selvän sosiaalisen luonteen. Täten esimerkiksi sveitsiläinen lääkäri P. Nihans valmisti seerumin, jolla oli tehokas nuorentava vaikutus. Mutta yksi tällainen ruiske maksaa — 13,000 dollaria! Jo yksin tämä luku ilmaisee, mitä sosiaaliryhmiltä olisivat peräisin "tuoreen nuoruuden" saajat.

Eikä paljonkaan tätä halvempi ole paikka pakastekomerossa, USA:ssa se "tavallisissa oloissa" maksaa 8,000—9,000 dollaria. Ei ihme, että ensimmäiset 40 tällaista kuolemattomuuden havittelijaa Ranskassa olivat miljonäärejä.

Siis ensimmäinen eettinen ongelma, johon törmätään, on se, kenelle annetaan etusija. Kapitalismin oloissa tämä ongelma ratkeaa yksinkertaisesti — kapitalismissa vallitsevien periaatteiden mukaisesti.

Ihmiselämän pidentämisessä tiede törmää myös erinäisiin muihin moraalinäkökohtiin. Joissakin tapauksissa esimerkiksi haluttaessa pidentää ihmisen tietoisuuden ikää tulisi kysymykseen aivojen erottaminen hänen kehostaan. Mutta sallimmeko tällaisen tapahtua?

BIOLOGINEN KAKSOISOLENTO

Sen vähemmän ongelmia ei aiheuta ihmisen elämän pidentäminen johdonmukaisella, jatkuvalla elinten siirrolla. Tällainen elinten siirto olisi mahdollista nykyaikana, jos jokaista ihmistä varten olisi kasvatettu biologinen kaksoisolento. Tällöin ihmiselle voitaisiin vaihtaa sairaan elimen tilalle uusi lähes yhtä helposti kuin autolle vaihdetaan varapyörä.

Tien tällaisten biologisten kaksoisolentojen luomiselle avasivat äskettäin Oxfordin yliopiston tutkijat mm. eräässä sammakkokokeessaan. Mutta miltähän tuntuisi sellaisen ihmisen elämä, joka tietäisi tulleensa luoduksi vain uhratakseen elimiään kaksoisolennolleen!

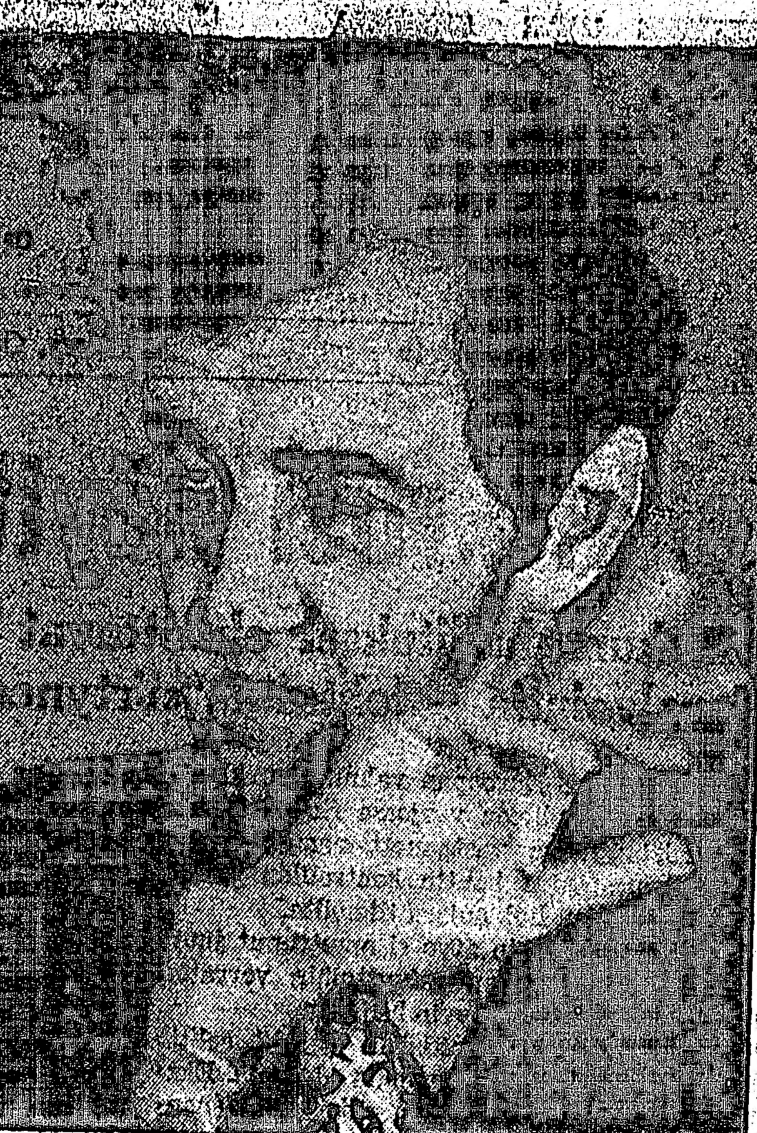

Yllä on kuvattuna USA:n senaattori Edmund Muskie, Mainen osavaltiosta. Mutta asiat eivät ole aivan niin kuin kuvasta saattaisi yht'äkkiä päätellä. Mr. Muskiesta napattiin tämä kuva kun hän hätisteli pois kasvoiltaan itsepäistä kärpästä, joka häiritsi häntä puhuessaan eräässä työväenkokouksessa.

PANKKITALLETUKSET JA KIVIKIRVEET

Mutta pääongelma, joka nousee esiin kuolemattomuuden saavuttamisen mahdollisuudesta, on vielä paljon monimutkaisempi. Monet länsimaalaiset eivät osaa kuvitella, että tulevaisuuden yhteiskunta ei olisi samanlainen kuin nykyinen kapitalistinen maailma. Muinaisajan ihmiset panivat vainajien mukaan hautaan keihäitä, kirveitä ja surmattuja ratsuhevosia. Ne nykyajan rikkaat, jotka ovat päättäneet selviytyä pakastekaapin kautta tulevaisuuteen, aikovat palata uuteen elämään sievoisten pankkitalletusten saattelemina. He luulevat heräävänsä 300 vuoden kuluttua elämään miljonääreinä, jos nyt panevat pankkiin tuhat dollaria, jotka kasvavat vuotuista korkoa. Mutta täytyy sanoa, että nuo miljoonat ovat tuolloin yhtä tarpeettomia kuin nyt ovat ne kivikirveet ja kiviset keihäänkärjet, jotka muinoin huolella talletettiin vainajien kera hautaan. Entä mikä olisi se henkinen ja siveellinen perintö, jonka nuo ihmiset veisivät mukanaan tulevaisuuteen?

MIKSI HERÄTTÄÄ ELOON JÄLKEENJÄÄNEISYYTTÄ?

Toisin kuin porvarillisen tieteen on marxilainen filosofian lähtökohtana yhteiskunnallisen kehityksen välttämättömyys. Tämä merkitsee, että ihminen 300 vuoden kuluttua älyllisiltä, moraalisilta ja mahdollisesti myös fyysisiltä ominaisuuksiltaan oleellisesti eroaa nykyihmisestä. Minkä vaikutuksen tulevaisuuden yhteiskuntaan tekisi menneisyyden jäänteiden herättäminen henkiin? On varsin ymmärrettävää, jos tulevaisuuden ihmiset koettavat lykätä meidän henkiin herättämistämme! Muodostetaanko erityisiä moraalisesti ja älyllisesti jälkeenjääneiden reservaatteja? Vaiko vain yksinkertaisesti päätetään olla herättämättä ruumiita, jotka uinuvat ihanan heräämisen odotuksessa? Vaikea sanoa.

Suurin ongelma muodostuisi siitä, että sukupolvet lakkaisivat erottumasta toisistaan. Jokaisen ihmisen kuolemattomuus muodostuisi ihmiskunnan kokonaiskehityksen vastakohdaksi.

TULEVAISUUDESSA AJATELLAAN TOISIN

Parhaankaan ihmisen täydellisyys ei ole saavuttanut astetta, joka ei voisi olla vielä korkeampi. "Ihmisyksilön kuolemattomuuden toivominen merkitsee itse asiassa halua tehdä hänen virheensä ikuisiksi", kirjoittaa A. Schopenhauer. Tästä syystä jopa silloinkin kun tie yksilölliseen kuolemattomuuteen avautuu, ihmisillä pitäisi olla kylliksi uskallusta jättää se käyttämättä.

Sitten kun ihminen kerran lähestyy kehityksensä huippua hän saavuttaa myös moraalisen oikeuden jatkaa elämäänsä ikuisesti. Mutta kun ihminen oman kehityksensä tuloksena täten saavuttaa kuolemattomuuden oikeutuksen, tunteeko hän enää sitä kohtaan sellaista mielenkiintoa ja pitääkö hän sitä niin arvokkaana kuin monesta nykyihmisestä tuntuu? Tulevaisuuden ihmisen normit, arvostukset ja kriteerit ja erityisesti hänen suhteensa kuolemattomuuden ongelmaan tulevat täydellisesti eroamaan nykyisistä.

(Vapaasti suomentaen lyhennetty)

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Oikaisu: Lehtemme edellisessä syntymäpäiväosastossa oli virheellisesti, että John Koivula, Kirkland Lake, Ont., täyttää 73 vuotta syyskuun 3 pnä. Hän täytti kyseisenä päivänä 93 vuotta.

Ida Nordlund, Sudbury, Ont., täyttää 84 vuotta perjantaina, syysk. 10 pnä.

Mimmi Harju, St. Catharines, Ont., täyttää 76 vuotta sunnuntaina, syysk. 12 päivänä.

Elli Bjorkman, Sudbury, Ont., täyttää 72 vuotta maanantaina syysk. 13 pnä.

Edwin Suksi, Sudbury, Ont., täyttää 65 vuotta maanantaina, syyskuun 13 pnä.

Aino Koskinen, Vancouver, B.C., täyttää 80 vuotta keskiviikkona, syyskuun 15 päivänä.

Tili Hänninen, Long Lake, Ont., täyttää 85 vuotta perjantaina, syysk. 17 pnä.

Yhdymme sukulaisten ja ystävien onnentoivotuksiin.

Kommunistisen liikkeen yhtenäisyys on lisääntynyt

Moskova. — Kansainvälisen kommunistisen liikkeen yhtenäisyys on tuntuvasti lisääntynyt kahtena vuotena, jotka ovat kuluneet Moskovassa 1969 kesäkuussa pidetystä kommunististen puolueiden kansainvälisestä neuvottelusta. Samanaikaisesti on lisääntynyt kommunististen puolueiden vaikutus kansainvälisiin tapahtumiin jännityksen laukaisemisen ja rauhan hyväksi.

Näin totesi Pravdan ulkopoliittinen huomioitsija Vitali Korionov äsken julkaisussa katsauksessa. Euroopan osalta hän kiinnitti huomiota useiden kapitalistimaiden kommunististen puolueiden jäsenmäärän kasvuun ja niiden vaikutusvallan lisääntymiseen. Sosialistisilla mailla ja kommunistisilla puolueilla on suuri osuus Euroopan poliittisen ilmapiirin muutokseen jännityksen laukeamisen suuntaan, hän korosti edelleen.

Latinalaisen Amerikan viimevuotiset tapahtumat ja varsinkin Chilen esimerkki ovat osoittaneet vakuuttavasti, että ratkaiseva ja kantava voima imperialismin vastaisessa taistelussa on nimenomaan työväenluokka, totesi Korionov. Edelleen hän korosti elämän kumonneen täysin opportunistisen teesin, että kapitalististen maiden työväenluokka olisi menettänyt vallankumouksellisuutensa.

Pravdan huomioitsija puuttui kirjoituksessaan pariin ideologisen taistelun piiriin kuuluvaan antikommunistien viljelemään väitteeseen. Kommunistit torjuvat päättäväisesti aatteellisten vastustajiensa keksimän opin sosialististen maiden "rajoitetusta itsenäisyydestä", jota valheellisesti väitetään kommunistiseksi opinkappaleeksi, totesi Korionov. Rajoitettua suvereenisuutta on tosin maailmassa olemassa, mutta se koskee maita, jotka ovat sitoutuneet täysin USA:n määräysvaltaan.

Provokatiiviseksi totesi Korionov edelleen teesin, jonka mukaan "kaksi supervaltaa" yhdessä ratkaisevat maailman kohtalon kansojen selän takana. Tämäkin on kommunistien aatteellisten vastustajien keksimä väite, hän totesi ja korosti, että todellisuudessa maailma ei suinkaan jakaudu supervaltoihin ja ei-supervaltoihin, vaan pääasiallinen vedenjakaja kulkee sosialistisen ja kapitalistisen järjestelmän välillä sekä edistyksen ja taantumuksen voimien välillä. Neuvostoliiton koko mahti suuntautuu rauhan, vapauden ja kansojen turvallisuuden hyväksi, kun taas amerikkalaiset imperialistiset voimat on suunnattu kansojen sortamiseen, riistoon ja orjuuttamiseen, sanoi kirjoittaja. Samalla hän totesi, että Pekingin johtajien puheet kahden supervallan salaliitosta perustuvat sokeaan Neuvostoliiton vastaisuuteen. Samaan aikaan Pekingin johtajat kuitenkin itse pitävät yhteistä peliä Amerikan imperialismin kanssa, hän lisäsi.

Japanissa edelleen tuberkuloosia

Japanissa, jossa väkiluvun arvioidaan tällä hetkellä olevan n. 104 milj. henkeä, on viimeksi suoritetussa tuberkloosin levinneisyystutkimuksessa todettu aktiivisia tapauksia 1.09 milj.

TILATKAA VAPAUS

PÄIVÄN PAKINA

URHEILUSTA JA SEN IRVIKUVASTA

CP:n viime keskiviikkoisessa urheilukatsauksessa selostettiin — ja sellaista tekstiä lukee mielellään — että amatööri -jääkiekkoiluamme kontrolloivan Hockey Canadan kovia ukaaseja kansainvälisiä kilpailuja, vastaan on lievennetty olympialaisia ja MM-kisoja vähän alemmassa portaassa.

Canadan amatööri-jääkiekkoyhdistys (CAHA) on em. tiedonannon mukaan antanut canadalaisjoukkueelle luvan osallistua ensi vuonna Lake Placidissa, N.Y. pidettäviin opiskelevan nuorison yleismaailmallisiin kisoihin.

Saman uutistiedon mukaan Canadan Intercollegiate Athletic Unio on valinnut torontolaisen jääkiekkovalmentajan Tom Wattin hankkimaan eri puolilta laajaa maatamme opiskelijajoukkueen, mikä menee mainittuihin kisoihin, jotka pidetään helmikuun 25 pn ja maaliskuun 5 pn välisenä aikana.

Joukkue tulee harjoittelemaan Torontossa tulevan joulukuun 16 päivästä alkaen.

Sanoi mainitun uutistiedon mukaan mr. Watt: "Tämä on suuri asia college-jääkiekkoilulle Canadassa; me uskomme, että tällä tasolla meillä on mahdollisuus voittaa . . ."

Toronton yliopiston "blues-joukkue" edusti v. 1968 Canadaa opiskelijain kisoissa Innsbruckissa, Itävallassa.

"Meillä ei ollut tilaisuutta voittaa Innsbruckissa", sanoi nyt mr. Watt. Kilpailu oli hyvää. Mutta me saimme tasapelin venäläisten kanssa ja voitimme pronssimitalin."

Korkeammalla portaalla "sisutellaan" yhä. Meille kerrotaan, että Hockey Canadan vuonna 1970 tekemän vikapiston korjausta ei aloita tehdä ainakaan vielä, esimerkiksi olympialaisojen tasolla.

Yllämainitun uutislähteen mukaan CAHA:n johtomies Gordon Juckes — jolla oli sormensa pelissä siinä vikapistossa, kun Canada vedettiin pois jääkiekkoilun "kaikista kansainvälisistä" kilpailuista, kunnes Canadan edustajiksi hyväksytään ammattipelureita, kuten mahtipontinen sanonta silloin kuului — oli henkistä syvälluotausta korjaillen sanonut, että "canadalaisyleisö ei tule koskaan hyväksymään amatöörien peliä olympialaisissa, elleivät ammattilaiset saa ensin näyttää maailmalle, mihin canadalaiset pystyvät kansainvälisissä kilpailuissa."

Mitähän tuollaiseen vätystelyyn sisältyy? Ajatusko siitä, että voitaisiin jonkun kerran lähettää ammattilaisia kansainvälisiin amatöörikilpailuihin, CAHA on ehkä valmiina palaamaan amatöörilinjalle?

Mene ja tiedä! Mutta Canadan huipputason ammattilaisilla on kauan ollut tilaisuus pelata esim. Neuvostoliiton jääkiekkoilijoita vastaan — mutta ne ovat tunnetuista syistä siitä kieltäytyneet.

Tästä huolimatta mr. Juckes oli sanonut, että jos "ammattilaiset eivät saa pelata, silloin eivät pelaa amatööritkään." Kuka kieltäisi NHL:n jotakin joukkuetta pelaamasta esim. NL:a vastaan, ellei juuri NHL?

Hän sanoi Japanin lähettäneen viime vuonna Canadalle "epävirallisen olympiakutsun", mutta "canadalaisjoukkue ei mene", hän jatkoi, antaen ymmärtää että asiaa harkitaan jotenkin, jos "virallinen kutsu" olympialaisiin saadaan.

On siinä tervaksi sekasotkua.

Ja minkälaista autuuden armoa ammattilaisuus — nimenomaan ammattijääkiekkoilu Canadan urheilijoille tarjoo? Puhukaamme tästä suulla suuremmalla.

Banffista, Alta. elokuun viimeisenä päivänä lähetetyssä CP:n katsauksessa selitettiin asiaa näin:

"Ammattiurheilijat kuuluvat feodaaliseen järjestelmään, ollen 300 vuotta jälessä muiden alojen työmarkkinoista", sanoi maanantaina filosofian professori John McMurtry, Canadan lakimiesyhdistyksen kokouksessa . . .

Puhuen "urheilu- ja laki"aiheesta . . . hän sanoi, että (ammatti) urheilijoilla ei ole Canadassa vapaan mahdollisuutta siitä, kenen hyväksi he pelaavat. (Heitähän myydään ja vaihdetaan kuin ennen vanhaan hevosia — K.)

"Ammattiurheilussa, mitä meillä on, vallitsee feodaalinen järjestelmä, missä mies on sidottu omistajaansa maksuehdoilla. Hän on täydellisesti omistajansa kontrollissa — kuten maaorja."

Calgarylainen lakimies, British Columbia Lionsin entinen jalkapallon pelaaja Bill Britton . . . sanoi samassa tilaisuudessa, että pelurien "kontrahdit ovat säädimättömiä, taipumattomia ja yksipuolisia . . ."

Mutta NHL:n presidentti Clarence Campbell puolusteli tätä menetelmää — ei ihmisyyden ja ihmisoikeuksien, eikä suinkaan urheilun — vaan rahan hankinnan nimissä!

Ja tällaista kirousta yritetään urheilua pilkaten lähettää vientitavarana muihinkin maihin

Sen jälkeen kun ylläoleva oli jo kirjoitettu, saatiin Montrealista tieto, että Canadan olympialaiskomitean talviurheilujaoston varapresidentti Frank Shaughnessy oli leimannut mr. Juckesin ylläesitetyn taivastelun ja sisuttelun hölynjölyksi tiedoittaen, että Canadalla on tilaisuus syyskuun 21 päivään asti ilmoittautua Sapporon jääkiekko-olympialais-otteluihin. Mr. Shaughnessy "kehoittaa voimakkaasti", että CAHA tekisi myönteisen päätöksen ja lähettäisi joukkueen Sapporoon, sillä muussa tapauksessa CAHA "kieltää 20:ltä canadalaispojalta mahdollisuuden kilpailla kansainvälisellä tasolla Japanissa".

Nostamme kaikkien urheiluärpäsen pureman saaneiden puolesta hattu-reuhkaa mr. Saughnessylle.

— Känsäkoura.

Urheilukuulumisia

SUOMELLE VOITTO MAAOTTELUSSA

Suomi otti odotetun voiton Ruotsissa pidetyssä maiden välisissä yleisurheilun maaottelussa noin viikko sitten. Miehet voittivat 41 pisteellä 224—183, pojat ja tytöt voittivat myös, vaan naiset hävisivät 7 pisteellä. Kisojen ainoa kolmoisvoitto tuli suomalaisille 5,000 metrillä Seppo Tuomisen, Lasse Virenin ja Rune Holmenin valtattua ensimmäiset mitalit.

Kisojen ensimmäinen päivä päättyi suomalaisten tappioon, mutta viimeisenä päivänä tämä sitten korjattiin.

Miehet:

400 m:n aidat: 1) Jaakko Tuominen S 52,6; 2) Hokan Öbergh R 52,7; 3) Torsten Torstensson R 52,8.

800 m: 1) Pekka Vasala S 1.54,1; 2) Ake Svedmyr R 1.54,4; 3) Kauko Lumiaho S 1.54,5.

Keihäs: 1) Hannu Siitonen S 81,96; 2) Leo Pusa S 80,02; 3) Per Olof Smiding R 76,50.

200 m: Markku Kukkoaho S 21,6; 2) Ossi Karttunen S 21,8; 3) Bo Söderberg 21,8.

Kolmiloikka: 1) Birger Nyberg R 15,79; 2) Pentti Kuukasjärvi S 15,68; 3) Heikki Olli S 15,48.

Seiväs: 1) Hans Lagerqvist R 525; 2) Antti Kalliomäki S 520; 3) John-Erik Blomqvist R 510.

Kiekko: 1) Pentti Kahma S 61,44; 2) Ricky Bruch R 60,98; 3) Jorma Rinne S 59,10.

4x400 m: 1) Suomi (Ari Salin, Jaakko Tuominen, Ossi Karttunen, Markku Kukkoaho) 3.16,8; 2) Ruotsi (Michael Fredriksson, Lars Stubbendorf, Erik Carlgren,, Anders Fager) 3.18,2.

5,000 m: 1) Lasse Viren S 13.57,4; 2) Seppo Tuominen S 13.59,8; 3) Rune Holmen S 14.21,2.

Estejuoksu: 1) Mikko Ala-Leppilampi S 8.39,6; 2) Anders Gärderud R 8.39,6; 3) Tapio Kantanen S 8.40,6.

Naiset:

100 m:n aidat: 1) Sirkka Norrlund S 14,4; 2) Gun Olsson R 14,5; 3) Ingela Arvidsson R 14,6.

400 m: 1) Mona-Lisa Srandvall S 54,8; 2) Karin Lundgren R 55,1; 3) Elisabeth Randerz R 55,5.

1,500 m: 1) Sinikka Tyynelä S 4.26,9; 2) Lena Sjöstert R 4.27,1; 3) Inger Knutsson R 4.27,2.

100 m: 1) Elisabeth Randerz R 12,2; 2) Mona-Lisa Strandvall S 12,2; 3) Linda Haglund R 12,4.

Keihäs: 1) Kirsti Launela S 55,80; 2) Pirjo Kumpulainen S 50,38; 3) Eva Laurell R 48,50.

Kuula: 1) Christina Barck S 15,14; 2) Gun-Britt Films R 13,73; 3) Britt Johansson R 13,27.

4x400 m: 1) Ruotsi (Lotten Malmröm, Ann Larsson, Elisabeth Randerz, Karin Lundgren) 3.48,3; 2) Suomi (Pirjo Wilmi, Pirkko Helenius, Riitta Hagman, Mona-Lisa Strandvall) 3.53,4.

AVELLANILLE TOINEN ME

Juhani Avellan ei tyytynyt parantamaan Heinolassa ennätysnumeroita pelkästään kimpaukesessa. Työnnössä hän sai toisella yrityksellään ylös 193,5, joka ylittää neuvostoliittolaisen Boris Pavlovin ME:n puolella kilolla.

Avellanin yhteistulokseksi tuli heikon punnerruksen jälkeen vain 480. Hän hävisi Kaarlo Kangasniemelle 7,5 kiloa.

NL:n MIEHILLE JA DDR:n NAISILLE VOITOT

Neuvostoliitto oli paras Moskovassa pidetyssä N-liiton, DDR:n ja Puolan välisessä yleisurheilumaaottelussa miesten lajien osalta. Sen sijaan naisten kamppailussa isäntimaa Neuvostoliitto sai tunnustaa DDR:n tyttäret pisteen 73—62 paremmakseen. Puola jäi sekä miesten että naisten lajeissa selvästi peränpitäjäksi.

Kolmimaaottelun parhaasta tuloksesta vastasi Neuvostoliiton kuulantyönnön tuore Euroopan mestari Nadezhda Tshizsova, joka pukkasi 20,43, sivuten omissa nimissään olevaa maailmanennätystä.

Moukarinheiton ME-mies teki tasaisen varmaa työtä heittämällä lekansa kaikilla heitoilla yli 72 metrin rajan. Parhaaksi jäi 74,54.

Naisten 200 m. voitti Euroopan mestari Renate Stecher ajalla 23,0 ja miesten 400 m aitajuoksun DDRn Kristian Rudolf sivuamalla maansa ennätystä 49,3.

Korkeushypyn voitti DDRn Stefan Junge tuloksella 218 sivuten maansa ennätystä. Saman tulokseen ylti Neuvostoliiton Kestutis Shapka, jolla kuitenkin oli tiilillään yksi pudotus 210:stä.

Naisten kiekonheiton voitti Neuvostoliiton Faina Melnik tuloksella 62,52.

Naisten 4x400 m. viestissä saavutettiin uusi N-liiton ja Puolan ennätys. Voittaneen N-liiton joukkueen aika oli 3.33,0, toiseksi juoksi DDR aikaan 3.33,2 ja kolmanneksi Puola 3.34,8.

13-VUOTIAS UI ME:n

13-vuotias amerikkalaistyttö Cathy Calhoun saavutti äsken uuden maailmanennätyksen naisten 1,500 metrin matkalla tuloksella 17.19,2 parantaen siten seitsemällä kymmenyksellä kalifornialaisen Debbie Meyerin entistä ennätystä.

Vain muutamaa tuntia myöhemmin saavutti australialainen Shane Gould, 14, tuloksen 17.19,5, mikä sekin myös alittaa Meyerin ennätyksen.

Calhoun saavutti tuloksensa Yhdysvaltain uintimestaruuskisoissa. Samoissa kisoissa vei miesten 1,500 metrin voiton Mike Burton ajalla 16.09,6 ja toiseksi sijoittui Australian Graham White hyvällä ajalla 16.13,7.

Miesten 100 m. vapaauinnin mestaruuden valtasi Mark Spitz ajalla 52,7, mikä uupuu kahdeksan kymmenystä hänen omasta ME-tuloksestaan.

S.C.A. Urheiluliitto virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
80 Neville Park Blvd.,
Puh. 691-6195
Toronto 260 Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 255 Ont.
Puhelin 466-8815

Rahastonhoitaja: Lauri Penttinen
228 McKee Ave., Willowdale, Ont.
Puhelin 221-8076

Federal Savings & Loan Corporation

605 Danforth Avenue, Toronto 6, Ontario
Puhelin 461-0254
MR. CHARLES ALAIMO, johtaja

— AVOINNA —
Maanantaista torstaihin 9.30 ap. — 5.30 ip.
Perjantaisin 9.30 ap. — 8.30 ip.
Lauantaisin 9.30 ap. — 5.00 ip.

"SUPER"-SÄÄSTÖTILI 5½%
Korko maksetaan kuukauden vähimmäistaseesta

Säästö-Sampo puukäyttöinen kiuas

Uutta mallia, jota vielä koskaan ennen ei ole valmistettu. Poikkeaa täydellisesti vanhoista puukäyttöisistä kiuas malleista.

85% tulipinta, valmistettu paksusta teräslevystä. Vain neljännes puumäärästä mitä tarvittiin aikaisemmin puukäyttöisissä kiukaissa. Kuumavesisäiliön saa asiakas itse valita. Myös sähkökäyttöisen kiukaan vesisäiliötä, sopii kaikkiin Sampo-kiukaisiin.
Tiedustelkaa: kymmenä ermalleja sähkökiukaita saatavana.

SAMPO SAUNA LIMITED
1413 Kingston Rd., Scarborough
691-2297, kotiin 694-9773

Liike auki arkisin 9—6, sekä sopimuksen mukaan myös iltaisin.
Lauantaisin suljettu.

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina klo 7.30 illalla Don-haalilla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useimmin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto: Box 354, Sudbury, Ont.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 iltapäivällä Beaver Laken haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Pilapajen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clintonin haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina klo 7.30 ill. Kirjeenvaihto osoitteella: 2605 East Pender St., Vancouver, B.C.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston säännönmukainen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla haalilla, 321 John Street.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään ensimmäisenä sunnuntaina klo 7.30 ill. Kirjeenvaihto osoitteella: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Nämä päiväseimikoululaiset eivät jätä mitään viimeisen kortin varaan kun he ylittävät katua ruuhka-aikana Kaikki lapset pitävät kiinni köydestä, jonka toisessa päässä on nunna.

VAALIFARSSI SAIGONISSA

Yhdysvalloissa ollaan kiihtyneitä Saigonin skandaalinomaisesta vaalitaktiikoimista. New Yorkin lehtien palstoja käsittävät uutiset siitä, että 29. elokuuta toimitetut kansalliskokousvaalit ja 3. lokakuuta järjestettävät "presidentinvaalit" ovat muuttuneet häpeällisiksi farsseiksi, joka lopullisesti paljastaa Washingtonin rauhantahtoisten lausuntojen arvottomuuden. Nykyiset tapahtumat Saigonissa ovat reväisseet viimeisenkin Saigonin vaalien kaikki suuden viikunalehden ja tuominneet epäonnistumaan Nixonin hallituksen ponnistelut osoittaa, että demokratia elää ja kukoistaa Etelä-Vietnamissa, kirjoittaa Newsweek.

Washingtonin ei ole koskaan salannut, että se haluaisi presidentiksi uskollisen nukkensa Thieun. New York Timesin mukaan tämä "luotettava hauikka" on valmis jatkamaan sotaa niin kauan kuin isännät sitä tarvitsevat. Mutta Thieu on ilmeisesti yrittänyt liikaa pyrkiessään säilyttämään presidentin tuolin millä hintaa hyvänsä. Painostus, lahjonta, uhkailut ja skandaalinomaiset huijaukset ovat saaneet niin laajat mittasuhteet, että kaksi oppositioon edustajaa on luopunut ehdokkuudestaan.

Washingtonin hankkeet osoittaa että vietnamilaisten hyvä tahto ja hyväksyminen vietnamilaisohjelmalle ovat puhjenneet kuin saippuakuplat. USA:n Saigonin-suurlähettilään oli pakko käydä kiireisesti Washingtonissa ja neuvotella presidentti Nixonin kanssa. Etelä-Vietnamiin palattuaan hän toimi kiihkeästi saadakseen oppositiota osallistumaan vaaleihin ja antamaan niille edes jonkinlaisen luonteen.

Tilanne Etelä-Vietnamissa on kuumentunut äärimmilleen. Saigonissa, Huessa ja muissa kaupungeissa on pidetty entistä useammin USA:n vastaisia mielenosoituksia. Huen yliopistorakennuksessa on vieläkin jälkiä Yhdysvaltain vastaisista iskulauseista, sanoo New York Times. Saigonissa on viime päivinä sattunut kaksi polttoitsemurhaa vaalien vääristelyä johdosta.

USA:n sodanjohto on saattanut Saigonissa olevat joukkonsa täydelliseen taisteluvalmiuteen. Virallisesti sen on selitetty olevan varovaisuustoimenpide, "mikäli vietkongilaiset hyökkäävät vaaleja häiritäkseen". New York Times sanoo kuitenkin, että epävirallisesti ulkoministeriön edustajat ovat ilmoittaneet, että "joukot on saatettu taisteluvalmiuteen, koska pelätään Yhdysvaltain vastaisia mielenilmauksia."

Yhdysvaltain sotakiihkoilijat yrittävät edelleenkin asevoimin pakottaa Etelä-Vietnamin kansan vihattuun kolonialistiseen järjestelmään. Tähän tähtää myös vaalien vääristely, amerikkalaisten miehitysjoukkojen uusiin vainoihin sekä Yhdysvaltain sotatoimien laajentaminen Vietnamissa.

Pentagonista on ilmoitettu, että strategiset pommittajat B-52 ovat jälleen ryhtyneet suorittamaan hyökkäyksiä paitsi demilitarisoidulle vyöhykkeelle, myös Vietnamin demokraattisen tasavallan sisäosiin.

Angela Davis Jacksonin kuolemasta

New York. — Angela Davis on lähettänyt San Rafaelin vankilasta tiedonannon George Jacksonin muka pakoyrityksen johdosta tapahtuneen murhan johdosta. Tiedonannossa sanotaan mm.: "Minulle Georgen kuolema merkitsee toverin ja vallankumouksellisen johtajan kuolemaa. Vihollisen luoti on jälleen kerran tuottanut surua ja murhetta neekeriväestölle ja kaikille niille, jotka vastustavat rotusortoa ja epäoikeudenmukaisuutta, kaikille, jotka rakastavat vapautta ja taistelevat sen puolesta."

Yli puolet Suomen voivuoresta on syöty

Helsinki. — Voin kulutus Suomessa on tämän vuoden aikana kasvanut noin 9 prosenttia, ja samanaikaisesti vientitarve on supistunut tuntuvasti. Tämän vuoden tammi—heinäkuussa voita vietiin 10,5 milj. kiloa, kerrotaan Valiosta.

Voin menekki on tänä vuonna ollut suurin piirtein ennakkolaskelmien mukainen, totesi maisteri Heikki Pesonen Valion voi-osastolta.

Varastossa olevan voin määrä on tuntuvasti pienempi kuin niinä aikoina, jolloin puhuttiin voivuoresta. Syyskauden varastomäärä on 10—11 milj. kiloa, mutta laskenee vuoden lopussa noin 9 milj. kiloon. Voivuoren aikoihin varastomäärät olivat yli kaksinkertaiset tähän nähden. Suurimmillaan varastoidun voin määrä oli noin 23 milj. kiloa.

Margariinia myytiin tammi-heinäkuussa runsaat 17 milj. kiloa eli noin 5 prosenttia vähemmän kuin vastaavasti viime vuonna.

Margariinin myyntiluvut ovat kuukausittain heilahdelleet melkoisestikin, kerrotaan margariiniteollisuuden tiedotuskeskuksesta.

Eräs lontoolainen liikemies aikoo rakentaa sikalan lähelle Lord Thomsonin asuntoa Lontoon laitakaupungilla. Sikala pitäisi rakentaa vajaan maili päähän tämän canadalaissyntyisen sanomalehtikuninkaan 50,000 dollarin hintaisesta Lontoon asunnosta. "Se ei tule vaikuttamaan minuun vähääkään", väittää Thomson.

Suomen hammashoito vähitellen ilmaiseksi

Helsinki. — Hammashoito pyritään sosiaali- ja terveysministeri Pekka Kuusen mukaan saamaan vähitellen maksuttomaksi koko väestölle. Ensimmäisen viisivuotiskauden aikana pyritään maksuttoman hammashuollon piiriin saamaan kaikki alle 17-vuotiaat, hän sanoi.

Ministeri Kuusi puhui hammaslääkärien neuvottelupäivillä Espoossa. Hän sanoi, että kansanterveyslaki luo edellytykset voimakkaalle hammashuollon kehittämiselle ja myös sairausvakuutusvarojen ohjaamiselle hampaiden tutkimiseen ja hoitoon.

SUOMEN RINTAMAMIEHET N-LIITON VIERAINA

Helsinki. — Heinäkuussa neljä suomalaista Rintamamiesveteraaniliiton toimihenkilöä matkusti viralliselle vierailulle Neuvostoliittoon. Tämä oli ensimmäinen virallinen vierailu epävirallisen suur-Suomen-tekomatkan jälkeen.

Rintamamiesveteraanien puheenjohtajisto Aulis Kosonen, Sakari Korhonen ja Lauri Suoranta sekä liiton sihteeri Toivo Leinonen matkustivat Neuvostoliiton Veteraanikomitean virallisesta kutsusta naapurimaahansa.

— Matka kesti kymmenen päivää. Kävimme Moskovassa, Kievissä ja Bakussa, kertoi Lauri Suoranta.

— Keskustelun pääaihe oli rintamamiesten yhteistapaaminen marraskuussa Roomassa. Tapaamisen pääaihe tulisi olemaan turvallisuuskysymykset Euroopassa.

— Matkamme sai valtavaa huomiota osakseen Neuvostoliiton julkisissa tiedotusvälineissä ja isäntinämme oli Veteraanikomitean korkeimman johdon jäseniä. Komitean varapuheenjohtajan Shatilovin lisäksi keskusteluihin Moskovassa osallistui Ukrainan neuvostotasavallan sosiaaliministeri kenraali A. F. Feodorov, eversti Tujikov ja komitean sihteeri Maresjev.

Maresjev oli eräs mielenkiintoisimpia tapaamiamme ihmisiä. Hän on tunnettu lentäjä. Sodan aikana hän putosi vihollisen puolelle ja raahautui jalat paleltuneina omalle puolelle rintamaa. Molemmat jalat oli pakko amputoida ja hänelle sanottiin, ettei hän koskaan enää lennä. Mutta hän on lentänyt tähän päivään asti. Jalkaproteesit ovat tehokkaat.

Moskovassa rintamamiesvaltuuskunta laski seppeleen tuntemattoman sotilaan haudalle ja kävi Neuvostoliiton armeijan museossa.

— Täytyy sanoa, etten ennen ollut nähnyt sellaista rautaristien määrää kuin siellä, sanoi Lauri Suoranta.

— Moskovasta menimme Kiiviin. Ja Kiev on todella kaunis vihreä kaupunki. Siellä on varmasti Euroopan paras konsertti- ja kongressitalo.

— Ukrainassa kävimme myös eräässä kolhoosissa ja söimme saamaisen metsässä, kannon nokassa. Koskaan en ole niin runsasta aamiaista syönyt. Meille tuotiin kaikkea mitä ajatella saattaa, sinä päivänä tuskin jaksoimme muuta syödä.

Kievistä valtuuskunta matkusti Bakuun.

— Baku on kuuma, eteläinen kaupunki. Lämpömittari pysytteli koko vierailumme ajan 30 asteen yläpuolella. Mutta enemmän kuin lämpö, meitä ihmetytti öljytornien valtava määrä. Tiesimme, että Baku on öljykaupunki, mutta meistä näytti, että se tuottaa koko puolen maailman öljyn. Öljytornit muodostivat silmänkantamattoman metsän.

— Bakussa tapasimme muun muassa 1944 Viipurin valtauksessa mukana olleen kenraalimajuri Judinin ja muitakin Suomen rintamalla olleita. Sotamuistoista keskusteleminen kävi oikein hyvin. Samoilla paikoilla olimme olleet. Mutta kukaan meistä ei haluaisi kokea samaa uudelleen. Eikä varmasti kukaan viime maailmansodassa ollut eurooppalainen rintamamies. Siksi juuri rintamamiesten turvallisuuskokouksella Roomassa on erittäin suuri merkitys korkean tason Euroopan turvakonferenssia ajatellen.

SALT-neuvottelut

Helsinki. — SALT-neuvotteluissa aloitetaan tauko todennäköisesti syyskuun lopussa, ilmenee Helsingissä liikkuvista vahvistamattomista tiedoista.

Neuvottelujen viides vaihe aloitettiin Helsingissä 8. heinäkuuta. Työskentely on ollut sekä tehokasta että rakentavaa. Asiantuntijaryhmät ovat kokoontuneet hyvin usein ja päävaltuutetut ovat kohdanneet kaksi kertaa viikossa.

Konferenssilähteet kertoivat, että viides neuvottelukierros päätettäisiin syyskuun neljännellä viikolla ja että 24. syyskuuta olisi mahdollinen lopettamispäivä.

Mitään ei vielä virallisesti ole tiedotettu, mutta päävaltuutetut Gerard Smith ja Vladimir Semjonov keskustelevat todennäköisesti piakkoin ajankohdasta.

Thaimaan pääkaupunki uppoamassa mereen

Thaimaan pääkaupunkia Bangkokia uhkaa mereen vajoaminen samalla tavalla kuin Venetsiaakin, ellei piakkoin ryhdytä toimiin sen estämiseksi. Aasian teknologisen instituutin johtaja tri Za Chich Moh sanoi, että Bangkok vajoaa tämänhetkisten arvioiden mukaan 20 vuodessa merenpinnan alapuolelle, ellei sitä ennen ryhdytä tehokkaisiin varotoimiin.

Vajoaminen johtuu paljolti siitä, että kaupungin alla sijaitsevista vesivarastoista pumpataan nykyisin liikaa vettä. Bangkok sijaitsee ainoastaan puolitoista metriä merenpinnan yläpuolella.

Rikollisuus lisääntyy Ruotsissa

Ruotsin rikollisuus lisääntyy vuosittain kolmella prosentilla lähivuosien aikana, ennustaa maan kriminaalihuollon hallitus. 60-luvulla poliisin tietoon tulleiden rikosten määrä kasvoi lähes kaksinkertaiseksi. Viranomaiset laskevat nyt, että 1976 Ruotsissa tehdään yhteensä noin 590,000 rikosta.

Ruotsissa tehdään tällä hetkellä yksi rikos minuutissa eli 11,000 rikosta viikossa. Rikospoliisin päällikkö Carl Persson mainitsi, että huvila-, auto- ja kassakaappimurtojen määrä on lisääntynyt 40 prosentilla.

Lähettäkää
erikoisonnittelunne
CANADAN SUOMALAISELLE JÄRJESTÖLLE
60-vuotisen toimintansa johdosta!

Tänä vuonna Canadan Suomalainen Järjestö viettää toimintansa 60-vuotisjuhlavuottaan.

Tämän arvokkaan juhlavuoden johdosta ilmestyy Vapaus syyskuun 28 pnä erikoisena CSJ:n 60-vuotisjuhlanumerona joka omistetaan Järjestön perustajien, jäsenien, jäsenien ja ystävien työn kunniaksi.

Valitkaa allaolevista onnittelumalleista, joko $3.00, $4.00 tai $5.00 hintainen onnittelu.

Onnittelunne voitte lähettää maksun kanssa lehtemme konttoriin tai antaa paikkakuntanne asiamiehelle.

Parhainta menestystä Canadan Suomalaiselle Järjestölle
60-vuotisen toimintansa johdosta!

Osoite

Nimi

Hinta $3.00

Onnittelumme
CANADAN SUOMALAISELLE JÄRJESTÖLLE
arvokkaan ja kehittävän valistus- ja kulttuuritoiminnan johdosta kuluneen 60 vuoden aikana!

Nimi

Osoite

Hinta $4.00

Lämpimin onnitteluin
tervehdimme
CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN
perustajia, sen kaikkia jäseniä, ja työntekijöitä 60-v. juhlavuoden johdosta!
Parhainta menestystä arvokkaiden kulttuuriperinteidemme ja kallisarvoisen **rauhan** asian vaalimisessa!

Nimi

Osoite

Hinta $5.00

Liittykää satojen onnittelijain joukkoon!

Vapaus Publishing Company Limited
P.O. Box 69
Sudbury Ontario

UUSIEN TILAUSTEN HANKINTA VAPAUDELLE

Alkaa syyskuun 15 päivänä ja päättyy lokakuun 30 päivänä!

LÄHIN TAVOITE ON: 100 UUTTA TILAUSTA VAPAUDELLE TÄMÄN HANKINTAKAUDEN AIKANA!

Kehoitamme kaikkia asiamiehiä ja -naisia sekä lehtemme tilaajia ryhtymään uusien tilauksien hankintaan. Jokainen voi osallistua lehtemme levitystyöhön hankkimalla uusia tilauksia Vapaudelle.

LAHJA KOKO VUODEN UUDESTA TILAUKSESTA.

Jokaisesta koko vuoden tilauksesta annetaan lahjana tilaajalle komea "JOULU" julkaisu, joka ilmestyy marraskuun puolivälissä.

Uudeksi tilaukseksi lasketaan myös sellainen jonka entinen tilaus on päättynyt ennen elokuun 15 päivää 1971.

Lehtemme tilaajat, asiamiehet ja -naiset, ryhtykäämme uusien tilausten hankintaan syys- ja lokakuun aikana!

TILAUSKORTTI

VAPAUS,
P.O. Box 69,
Sudbury, Ontario

Tilaan Vapauden .... vuodeksi tai .... 6 kk.

Osoite ....

Nimi ....

Tilaushinnat: 1 vk. $10.00 — 6 kk. $5.25

Ainoa suomenkielinen työväenlehti Canadassa!
Antaa tositiedot kotimaan ja kansainvälisistä tapahtumista!
Puhuu ja toimii kaikkien työtätekevien puolesta!

DOLORES NISKANEN

"Dolores"
LIIKUNTA- JA TANSSIKOULU
IRISH CLUB LINWELL PLAZA
ST. CATHARINES, ONTARIO

— *Kehittävää liikuntaa*
— *Nykyaikaista suomalaista rytmivoimistelua*
— *Fyysillisen kuntoisuuden kurssi naisille*
— *Kansantansseja*
— *Nykyaikaista voimistelua*
— *Lapsille*
— *Teini-ikäisille*
— *Aikuisille*

Sisäänkirjoitus syyskuun 11 pnä klo 10 ap. — 4 ip.
Puhelin 935-3490

MUISTILISTA

CSJ:n osaston johtokunnan, Sävelkuoron, näytelmäseuran ja muiden toimikuntien sekä v- ja u-seura Alertsin edustajia kutsutaan Finnish haalilla syyskuun 9 pnä pidettävään kokoukseen, missä suunnitellaan ja sovitaan Finnish haalin käytöstä tulevan syyskauden aikana. Kokous alkaa klo 7.30 ill. Toivotaan hyvää osanottoa.

Syystanssit Wanupin haalilla lauantaina, syyskuun 11 pnä, klo 9:stä illalla klo 1:een yöllä. Soittaa Risto Hako-Ojan yhtye.

Esiraivaajien tanssialset Wanupin haalilla lauantaina, syysk. 25 pnä, klo 9—1:een. Soittaa Armas Lampi & the Northerners.

Esiraivaajien juhlatilaisuus Wanupin haalilla sunnuntaina syysk. 26 p.

Beaver Laken haalilla on Liekin ja Vapauden haasterahaston hyväksi seurapelitilaisuus sunnuntaina, syyskuun 12 päivänä, alkaen klo 1 ip. Lahjavoitot tervetulleita.

Putkitus-, lämmitys-, pelti ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

SUDBURY FOOTWEAR & MAKI CO-OP SHOE REPAIR
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
119 Cedar Street Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Uusia ja käytettyjä RAKENNUS-, PUTKITUS- ja MUITA TARPEITA säästöhinnalla!
Maksamme korkeimmat hinnat romumetallista.
Greenspoon Bros. LIMITED
Foundry Rd. 566-5000 Sudbury

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture LIMITED
KARL A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

SUDBURYN UUTISIA

KOLARI VAATI HENGEN VIIDELTÄ

Perjantaiaamuna lähellä Whitefishiä tapahtunut auton ja rekkavaunun yhteentörmäys johti viiden autossa olleen miehen kuolemaan ja rekkavaunun kuljettajan loukkaantumiseen.

Onnettomuudessa saivat surmansa seuraavat Incon työläiset: 22-vuotias Mark A. Gerwing, Nairn Centresta, 21-vuotias Gary Price, 24-vuotias Lewis McKay, 23-vuotias F. P. Maddox, Espanolasta ja 26-vuotias Harvey Arden Hopkins, Walfordista.

Rekkavaunua ajanut 26-vuotias Leslie McFarlane, Sault Ste. Mariesta, on hoidettavana tyydyttävässä tilassa Sudburyn General sairaalassa. Onnettomuuden johdosta ei ole nostettu syytettä, mutta poliisit jatkavat edelleen tutkimuksia.

Poliisin lausunnon mukaan auto, jossa kaikki surmansa saaneet olivat, oli menossa länteen suuntaan no. 17 maantiellä kolarin tapahtuessa ja rekkavaunun sanotaan yrittäneen ohittaa erään toisen moottoriajoneuvon.

KAUPUNKI MÄÄRÄTTIIN MAKSAMAAN

Ontarion kunnallislautakunta on määrännyt Sudburyn kaupungin maksamaan Nickel Belt Coach Lines-yhtiölle $34,000 korvauksia niistä menetyksistä, mitä tämä linja autoyhtiö joutui kärsimään 12 vuotta sitten tapahtuneen kaupungin laajentamisen yhteydessä.

Yhtiöllä oli ennen vuotta 1960 lupakirja harjoittaa matkustajien kuljettamista kaupungin ulkopuolelle, Minnow Laken alueelle.

Kaupungin alueen laajentamisen jälkeen ei yhtiön maakunnalta saama lupakirja ollut voimassa ja yhtiön yksinoikeus kuljettaa matkustajia Minnow Laken alueelle lakkasi myös olemasta voimassa. Muut linja-autoyhtiöt alkoivat liikennöimään Nickel Belt-yhtiön alueella ja yhtiön sanotaan kärsineen raskaita tappioita.

RAUTATYÖLÄISET PALASIVAT TÖIHIN

Rautatyöläisten union Sudburyn osasto no. 786 jäsenet rupesivat palaamaan työmailleen viime viikon lopulla union paikallisen järjestäjän Jim Tyen, kehoituksesta.

"Me kehoitamme kaikkia rautatyöläisiä palaamaan työmailleen", sanoi hän.

Viime keskiviikkona mr. Tye sanoi olevansa tyytymätön union kansainvälisen johdon allekirjoittamaan kahden vuoden palkka- ja työehtosopimukseen, jonka sanotaan tulleen allekirjoitetuksi ilman Sudburyn osaston jäsenten hyväksymistä.

Hän sanoi tämän kysymyksen olevan nyt paikallisen lakimiehen harkittavana.

ALUSTAVA SOPIMUS SAATIIN AIKAAN

International Union of Operating Engineers, osasto no. 793 ja Sudburyn alueen rakennusurakoitsijain yhdistyksen välillä ilmoitettiin viikon lopulla päästyn yksimielisyyteen alustavasta palkka- ja työehtosopimuksesta, joka tullaan esittämään union jäsenille syyskuun 9 päivänä Sampo haalilla pidettävässä kokouksessa.

Nosturinkäyttäjien ja rakennusurakoitsijain yhdistyksen välinen edellinen kahden vuoden palkkasopimus meni umpeen huhtikuun 30 päivänä.

INCON ASUNTOKYLÄ AIOTAAN SULKEA

Waters-kunnassa sijaitseva Incon asuntokylä aiotan sulkea lokakuun aikana, tiedoitti Incon eräs virkailija viikonlopulla. Kyseinen virkailija sanoi asuntokylää,atuksen olleen alkujaankin vain väliaikaisen.

Tässä maantie no. 17 varrella sijaitsevassa asuntokylässä on 32 asuntovaunua, jossa vielä viime kesäkuussa asui kaikkiaan 812 Incon työläistä.

INCO VÄHENSI INSINÖÖREJÄ

International Nickel-yhtiö (Inco) tiedoitti viime viikon lopulla, että yhtiö vähensi noin 50 työläistä keskusinsinöörivirastostaan Torontosta, koska "on tapahtunut tuotantopettymyksiä" ja jatkuvasti aleneyaa nikkelin kysyntää.

Muutamat niistä, jotka saivat lopputilin viime viikolla, olivat ammattitasoisia insinöörejä, joidenka palkka vaihteli $16,000—$24,000 välillä vuodessa.

Insinöörien lisäksi "potkuja" annettiin piirustajille ja kirjanpitäjätyöläisille.

"RAMSEYN VESI ON PAREMPAA"

Tämän kesän aikana suoritetut tutkimukset ovat osoittaneet, että Ramsey-järven vesi, jota käytetään Sudburyn kaupungin juomavetenä, on muuttunut huomattavasti paremmaksi viimeisten vuosien aikana.

Tutkimuksen suoritti tänä kesänä Waterloon yliopiston 20 vuotias oppilas Cora Falkenberg. Hän mainitsi tutkimusraporttinsa lopussa, että "huolimatta ajottaisista maku- ja haju-probleemoista, mitkä johtuvat levästä", Ramsey-järven vesi on laadultaan "tyydyttävää".

Ehdonalainen tuomio isänsä ryöstämisestä

Pembroke. — Tämän kaupungin pormestari Angus Campbellin 16-vuotias poika, Angus Kerwood Campbell, tuomittiin viikonvaihteessa vuodeksi ehdonalaiseen vankeuteen kun hän tunnusti syyllistyneensä murtovarkauteen isänsä Petawawassa sijaitsevalla asunnolla.

Poika pidätettiin aikaisemmin kahden muun nuoren seurassa noin viikko sen jälkeen kun pormestarin asunnosta oli varastettu yli $700.

Seurapelitilaisuus Beaver Laken haalilla

Beaver Laken haalilla on reipas seurapelitilaisuus sunnuntaina, syyskuun 12 päivänä, alkaen kello 1 iltapäivällä. Tämä tilaisuus järjestetään Liekin ja Vapauden haasterahaston kartuttamiseksi.

Seurapelin yhteydessä tarjoillaan hyvää kahvia. Lahjavoitot ovat myös tervetulleita. — V.

Plaza Gulf Servicentre
Puhelin 673-7177
AUTOJEN HUOLTOASEMA
1828 Regent St. S. Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

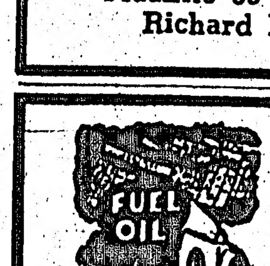
POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksulla. Automaattinen öljypalvelumme takaa, että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS
Puhelin 566-3631
2691 LASALLE BOULEVARD SUDBURY

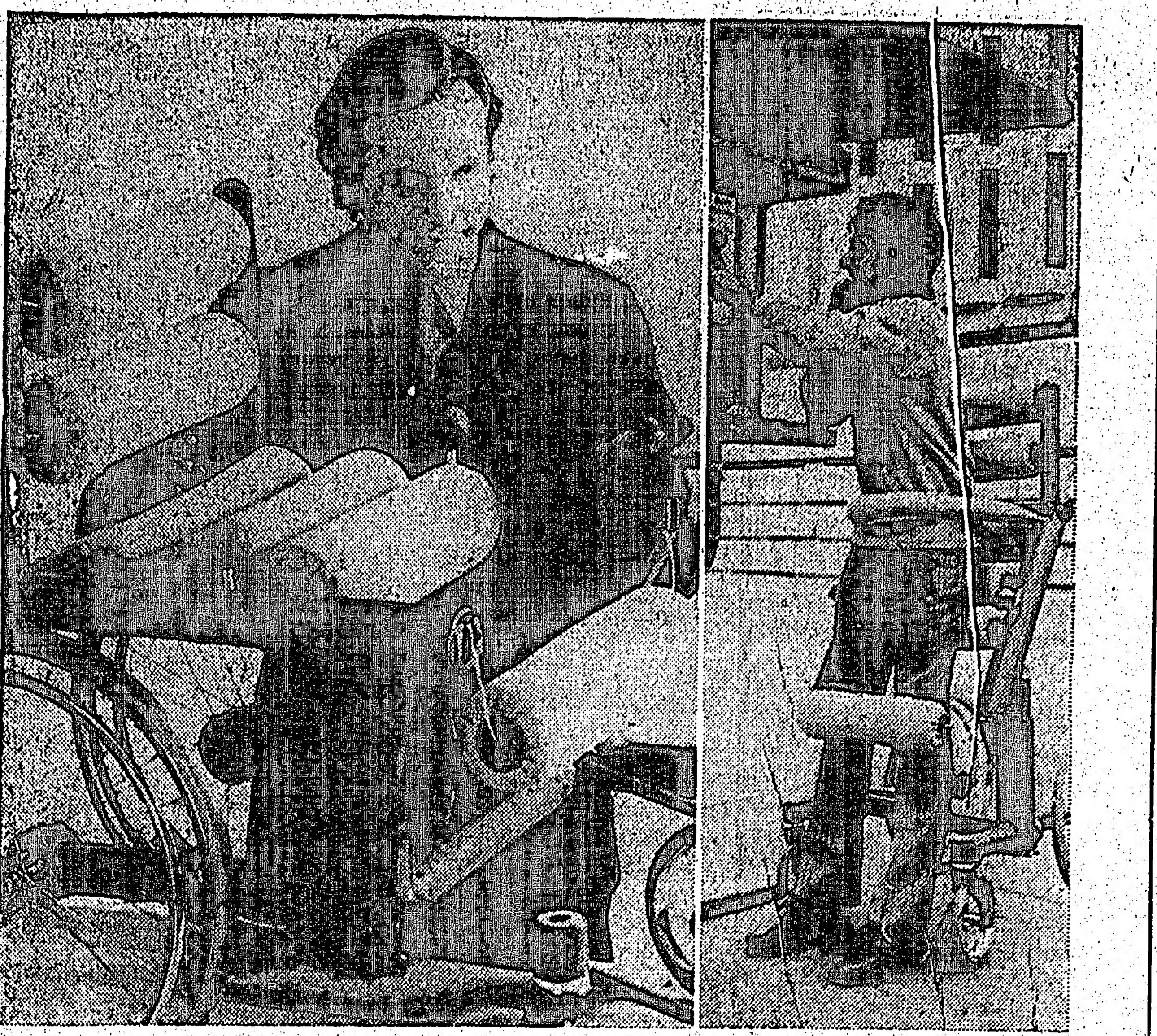

Uudenaikainen rullatuoli. Tämä rullatuoli on suunniteltu henkilöille, joidenka molemmat alaraajat ovat halvaantuneet. Siinä on vaihteita ja liikkuvia osia, jotka antavat henkilöille mahdollisuuden nousta seisomaan (oikealla) menettämättä tasapainoaan.

VANKILAN JOHTAJA EROTETTU QUEBECISSA

Quebecin maakuntahallitus tunnustaa kuulustelujen vahvistaneen syytökset pidätettyjen pahoinpitelystä viime lokakuun kriisin aikana

Quebec City. — Quebecin maakuntahallitus on tullut suljettujen ovien takana suoritetussa tutkimuksessa vakuuttuneeksi siitä, että viime lokakuun kidnappauskriisin aikana Orsainvillen vankilassa tapahtuneiksi sanotut pahoinpitelyt ovat totta. Mutta Quebecin hallitus ei ole antanut kuulustelun pöytäkirjoja julkisuuteen.

Orsainvillen vankilan johtaja, Marc O'Neil, erotettiin virastaan pääasiassa sen vuoksi kun hän oli vastuunalainen tapahtuneista pahoinpitelyistä, tunnusti Quebecin kruununjuristi Roy Fournier viikonlopulla. Hallituksen määräyksessä erottaa mr O'Neil vankilanjohtajan virasta, ei kuitenkaan mainittu syytä.

Vanginvartijain varapäällikkö Stanley Summerville ja kolme vartijaa erotettiin myös Orsainvillen vankilan henkilökunnasta.

Mr O'Neilin sanotaan edelleen jatkavan taisteluaan erotustaan vastaan. Quebecin hallitus hylkäsi muutama päivä sitten hänen viimeisimmän vetoomuksensa sen jälkeen kun se oli tarkistanut tapauksen uudestaan. Hallituksella on käytettävissään koko kuulustelua koskenut pöytäkirja.

Kuulustelu pidettiin Quebec Cityn oikeustalolla viime keväänää. Se kesti kuusi viikkoa ja päättyi huhtikuussa. Kuulustelun aikana esiintyi mm. kolme henkilöä todistajina kertoen kuinka heitä hakattiin mm. päähän sekä sukupuolielimiin.

Mr Fournier sanoi haastattelutilaisuudessa: "Eräissä korkeissa viroissa olevien henkilöiden erottaminen toimestaan on riittävä rangaistus." Mutta myöhemmin saman haastattelun aikana hän lisäsi, että pahoinpitelyjen uhrit voivat nostaa syytöksiä.

Vähintään viiden henkilön sanotaan joutuneen pahoinpitelyn kohteeksi Quebecin työministeri Pierre Laporten murhan jälkeen. Nämä henkilöt sanotaan pidätetyn War Measures-lain nojalla.

Ensimmäinen tieto pahoinpitelyistä saatiin nuorelta quebec-cityläiseltä lakimieheltä, Claude Samsonilta, joka oli myös pidätetty War Measures-lain nojalla. Hän sanoi kuulleensa kuinka uhri vietiin viereisestä vankikopista ja kuinka uhri palasi takaisin itkien sietämättömän tuskan vuoksi. Mr Samson oli todistajana viime keväänä suoritetun tutkimuksen aikana, samoin kuin vankilan vartijatkin.

Pahoinpitelyjen uhreiksi sanotaan joutuneen Claude Tedguyn, kirjojen tukkukauppaa harjoittava ranskalais-canadalainen; Radio Canadan palveluksessa olevan Maurice Morinin; opiskelija Yves Bergeronin ja Jacques Poitrasin, joka on ammatiltaan sähkötyöläinen.

Voidaanko kaloja kasvattaa kuin siipikarjaa?

Hampuri (DaD) — Kalanjalostuksessa on odotettavissa samantapainen räjähdystä muistuttava kehitys kuin siipikarjanhoidossa viime vuosikymmeninä. L-Saksassa on jo kauan tutkittu asiaa ja yritetty poistaa kalanjalostusalan hankaluuksia. Tähän saakka oletettiin muun muassa, että jokaiselle kalalle olisi taattava vähimmäismäärä elintilaa, siis vettä, jotta yksilöt menestyisivät. Hampurilaiset tutkijat ovat nyt todenneet, ettei 'elintila' merkitse kaloille sitä mitä luultiin.

Jos kala-altaan vesi virtaa puhdistuslaitoksen läpi, kehittyvät esimerkiksi karpit erittäin hyvin vähäisessäkin vesimäärässä. Vain saastunut vesi vaikuttaa kaloihin haitallisesti. Karpeille riittää niiden painoon verrattuna kymmenkertainen vesimäärä, kunhan vesi on puhdasta ja siihen lisätty sopivia mikrobeja. Jopa voidaan toivoa, että kalojen kasvatus onnistuu paremmin vähäisessä vesimäärässä. Vastaisuudessa voitaneen alentaa veden suhde viiden suhteessa yhteen tai jopa kolmen suhteessa yhteen. Veden lämpö vaikuttaa edullisesti kalojen kasvuun.

"Intensiivihoidon" suurlaitteet ovat nyt rakenteilla Hampurin lähelle. Kiertovettä tarvitaan 350 tonnia ja se on pidettävä 23 asteen lämpöisenä. Täällä tehdään kalojen kasvatuskokeita siten valvottuina, että ulkonaiset olosuhteet, siis sää, lämpö, luonnonravinto, eivät pääse vaikuttamaan tuloksiin. Täten toivotaan kalojen kasvatuksen altaissa nopeutuvan huomattavasti. Esimerkiksi ankeriaat istutetaan altaisiin 0,3 — 0,5 grmman painoisina ja "pyydetään" niistä kahden vuoden kuluttua puolen kilon suuruisina. Luonnon olosuhteissa tällainen kasvu vaatisi 5—7 vuotta.

Karppinaaraat kutevat keinotekoisissa olosuhteissa viidesti vuodessa, luonnossa vain kerran vuodessa. Naaras tulee sukukypsäksi jo 15 kuukauden iässä, luonnonvesistöissä aikaa kuluu normaalisti neljä tai viisi vuotta ennen kuin suku jatkuu. Jos vielä kehitetään mahdollisimman hyvä ravinto, ei kalojen allaskasvatuksella ole enää estettä.

Peter Stach.

100 vuotta Dreiserin syntymästä

Amerikkalaisen kirjailijan Theodore Dreiserin syntymästä tuli n. viikko sitten kuluneeksi sata vuotta. Dreiser oli voimakas yhteiskunnallinen syyttäjä, joka kuvasi amerikkalaisen yhteiskunnan raakuutta ja epäinhimillisyyttä kaikissa sen esiintymismuodoissa. Tunnetta ja runollisuutta on hänen teoksissaan vähän; tyyli on karua ja väkevää. Dreiser aloitti individualistina; hänen ensimmäisiä teoksiaan ovat Amerikkalainen murhenkäytelmä (suom.) 1925, Jennie Gerhardt (suom.) 1911, sekä suomentamatta jääneet The Financiers 1912, The Titan 1914, The Genius 1915 sekä kuoleman jälkeen ilmestyneet The Bulwark 1946 ja The Stoic 1947. Näissä myöhemmissä teoksissaan Dreiser on tietoinen sosialisti, jonka "yli-ihmisvaihe" on voitettu.

Dreiserin mielenkiintoisimpia kirjoja on matkakuvaus Neuvostoliitosta "D. Looks at Rusia", kirja, joka tuli merkitsemään käännekohtaa hänen tuotannossaan.

Theodore Dreiser kuoli 28. 12. 1945.

PERHESUUNNITTELUA

Perhesuunnittelu on muotia. Mutta minkälainen merkitys sillä todella on, siitä ovat yrittäneet ottaa selvää kaksi englantilaista lääkäriä. He ovat kysyneet suurten synnytyslaitosten potilailta, onko heidän raskautensa ollut toivottu vai ei. Suhteellisen hyvin toimeentulevien keskuudessa 58 prosenttia raskauksista oli toivottuja, mutta huonommin toimeentulevien keskuudessa vain 37 prosenttia. Näyttää siis siltä että e-pillerin ja kierukankin aikakaudella suurin osa raskauksista ei ole suunniteltuja.

Espanjassa jälleen koleraa

Barcelona. — Barcelonassa on todettu kaksi uutta koleratapausta. Tautiin sairastuneet, molemmat miehiä, kuolivat sairaalassa viikonvaihteessa.

Yhteensä kolme ihmistä on kuollut koleraan kaupungissa viime torstain jälkeen, ja kymmenkunta ihmistä on sairaalassa tarkkailtavana.

Tieto koleratapauksista saatiin asioista perillä olevista lähteistä. Espanjan viranomaiset eivät ole vahvistaneet tietoa.

Asioista perillä olevat lähteet kertovat myös, että Valencian sairaalassa on tarkkailtavana viitisenkymmentä "kesäripuliin" sairastunutta ihmistä.

Pelko koleran puhkeamisesta sai jo muutamia päiviä sitten ihmiset jonottamaan rokotteita. Kaikki alueella olevat sotilaat on rokotettu tautia vastaan.

Kaksi laihialaista tapasi toisensa Vaasan kaupungissa. Toinen ihaili kateellisena toisen uutta hattua:

— Sullahan nyt vallan komia hattu on.

— Joo. Pari vuasikymmentä on hattu ollu meikäläisen pääs, siitä asti kun sen isoisältä sain. Viisitoista vuatta takaasin päin teetin siihen foorit ja viisi vuatta on aikaa kun sen färjäyttää annoon. Mutta tänä päivänä se vaihtuu ravintolas uutehen.

Lentokone syöksyi päin vuoren kylkeä

Juneau, Alaska. — Alaskan Airlinesin Boeing 727-merkkinen matkustajakone syöksyi lauantaina päin Chilkat-vuorta noin 20 mailia länteen Juneaun lentokentältä. Lentokoneen ilmoitettiin törmänneen päin vuorta noin 2,500 korkeudessa meren pinnan yläpuolella.

Onnettomuudessa sain surmansa kaikki lentokoneessa olleet 111 henkilöä, miehistö mukaanluettuna. Lentorikkoa sanotaan USA:n siviili-ilmailun kaikkein tuhoisimmaksi.

Lentokoneen kapteeni ei antanut minkäänlaista hätämerkkiä ennen onnettomuutta ja lentokenttäviranomaiset tiedoittivat lentäjän radioineen muutamaa minuuttia ennen onnettomuutta olevansa valmis laskeutumaan Juneaun lentokentälle.

Surmansa saaneiden matkustajien ruumiinosien sanotaan olevan noin kahden neliömailin suuruisella alueella vuoren rinteellä ja pelastusoperaatioita suoritetaan helikopterien avulla, koska alueelle ei pääse muulla tavalla.

Tilatkaa Vapaus!

Suomen nuorisoliiton edustaja Chilessa

Helsinki. — Suomen demokraattisen nuorisoliiton kansainvälisten asioiden sihteeri Teuvo Hömppi matkusti äskettäin Chileen osallistuakseen Demokraattisen nuorison maailmanliiton toimeenpanevan komitean kokoukseen.

Syyskuun 6—8 päivänä pidettävää kokousta edelsi Amerikan mantereen nuorison Vietnamin solidaarisuuskokous, josta muodostui mantereen suuri nuorisotapahtuma. Kokous päätti mm. Hanoihin tulevan suuren sairaalan rakentamisen avustamisesta.

Imperialismin vastaisen taistelun järjestäminen ja sen tehostaminen on toimeenpanevan komitean kokouksen pääkysymys. Lisäksi käsitellään Euroopan turvallituusongelmia, mm. Firenzessä ensi joulukuussa pidettävää nuorten turvallisuuskonferenssia. Myös seuraavien festivaalien ajasta ja paikasta keskustellaan.

Toimeenpanevan komitean jäsenet tapaavat Chilen johtohenkilöitä. Presidentti Allende on luvannut ottaa vieraat vastaan. Toimeenpanevan komitean jäsenet pääsevät siten läheisesti tutustumaan tällä hetkellä erään mielenkiintoisimman valtion tapahtumiin ja suunnitelmiin.

Huippuvuorilla runsaasti hiiltä

Tromssa. — Sven-kaivoksissa Huippuvuorilla tehdyt hiililöydöt ovat niin suuret, että ne tuskin ehtyvät meidän elinaikanamme, kertoi norjalaisyhtiön johtaja Ole Mellerud Tromssassa julkaistussa haastattelussa.

Hiiliesiintymän suuruutta ei kukaan ole toistaiseksi pystynyt tarkoin arvioimaan. Mellerud itse nimitti sitä "mielikuvituksellisek-si". Norjalaisyhtiö pyrkii nyt saamaan tuotannon käyntiin 1970-luvun puolivälissä, ja vuosituotannon arvioitaan tuolloin kohoavan noin miljoonaan tonniin.

KESÄN KAUNEIMMAT KUKKASET
Mary Huhtalan
MUISTOLLE
Aino Pajala
Mr. ja mrs. W. Peters

1911 CSJ FO-C 1971

ONNITTELUMME 60-VUOTIAALLE
Canadan Suomalaiselle Järjestölle

sen esiraivaajille, jäsenille ja työmuurahaisille heidän arvokkaasta työstään ja toiminnastaan 60 vuoden aikana!

Tänä vuonna Canadan Suomalainen järjestö viettää kuudennettakymmenettä juhlavuottaan, johon sisältyy arvaamattoman paljon arvokasta valistus- ja kulttuuritoimintaa.

Tämän CSJ:n juhlavuoden johdosta Vapaus-kustannusliike julkaisee syyskuun 28 pnä erikoisen juhlanureron, joka omistetaan Järjestön perustajien, kaikkien jäsenien ja ystävien työn kunniaksi.

Juhlanumerossa julkaistaan henkilökohtaisia sekä eri järjestöjen ja liikkeiden onnintteluja 60-vuotiaalle. Henkilökohtaiset onnittelut 50c ja $1.00. Kehyksissä julkaistavat onnittelut $3.00, $4.00 ja $5.00. Liittykää tuhansien onnittelijoiden joukkoon!

Kaikki onnittelut tulee olla lehtemme toimistossa viimeistään syyskuun 15 päivään mennessä.

Kerääjän nimi ______________________

Paikkakunta ______________________

KIRJOITTAKAA NIMENNE SELVÄSTI

NIMI	$	¢